

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**AMATÖR FUTBOL TAKIMLARININ
GRUP SARGINLIĞI VE KOLEKTİF YETERLİK DÜZEYLERİNİN
KARŞILAŞTIRILIMASI
(AYDIN İLİ SÜPER AMATÖR LİG ÖRNEĞİ)**

TOLGA CANGEL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
SPORDA PSİKOSOSYAL ALANLAR

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi NEVZAT MUTLUTÜRK

MANİSA - 2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TOLGA CANGEL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
SPORDA PSİKOSOSYAL ALANLAR

DANIŞMAN

Dr. Öğretim Üyesi NEVZAT MUTLUTÜRK

JÜRİ

Dr. Öğretim Üyesi NEVZAT MUTLUTÜRK

Dr. Öğretim Üyesi GÖKHAN ÇOBANOĞLU

Dr. Öğretim Üyesi NURİ KARABULUT

MANİSA - 2019

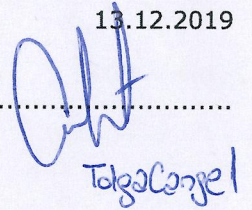
T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Referans No	10313273
Yazar Adı / Soyadı	TOLGA CANGEL
T.C.Kimlik No	54964682802
Telefon	5459118476
E-Posta	t_cangel@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Amatör Futbol Takımlarının Grup Sarginliği ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)
Tezin Tercümesi	A Comparison Study on Collective Efficacy Scale and Group Cohesion Scale Levels of Amateur Football Teams (Case Study: AYDIN Super Amateur League)
Konu	Spor = Sports
Üniversite	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı	Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Sporda Psikososyal Alanlar Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2019
Sayfa	0
Tez Danışmanları	DR. ÖĞR. ÜYESİ NEVZAT MUTLUTÜRK
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	

13.12.2019

İmza:.....

Tolga Cangel

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tezde çalışmayla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Tolga CANGEL

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve becerilerinden faydalandığım, olumlu, sabırlı ve hoşgörülü tavrıyla örnek edindiğim, öğrencisi olmaktan onur duyduğum değerli hocam Dr. Öğretim üyesi Nevzat Mutlutürk'e, çalışmamın analiz sürecinde bana yol gösteren, tecrübelerini paylaşarak benden yardımını esirgemeyen Gökhan Çobanoğlu'na, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalındaki hocalarıma, Yüksek lisans programına devam edebilmem için bana destek ve yardımcı olan: Sömböl Kaya, Ozan Yılmaz, İsa Köse, Birsen Karan ve Nuray Engin'ne, onlara sahip olduğum için şansına, benim için var yok demeden sağladıklarına, fedakarlıklarıyla ve öğrettikleriyle beni yetiştiren ve hala öğreten şükrettiğim annem Aytan Cangel ve babam Cantürk Cangel' e aileme, ve hayatımdaki yeri anlamı tek ve hep olan bana kattıklarının karşılığını asla ödeyemeyeceğim herşey ama herşeyim cannnnn Tuğba Cangel' e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu çalışmayı, bana tahammül eden, ne olursa olsun desteğini esirgemeyen ve ilham kaynağım olan, herşey ama herşeyim cannnnn sırdaşım dostum en sevdiğim Tuğba'ya ithaf ediyorum.

Tolga CANGEL

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar LİSTESİ.....	iv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	v
ÖZET.....	6
ABSTRACT	7
1. GİRİŞ	8
1.1. GRUP SARGINLIĞI.....	9
1.2. KOLEKTİF YETERLİK	12
1.3. ÇALIŞMANIN AMACI VE GEREKÇESİ	14
1.4. PROBLEM	15
1.5. TANIMLAR	15
1.5.1. Grup Sarginlığı	15
1.5.2. Kolektif Yeterlik	16
1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	16
2. GENEL BİLGİLER.....	17
2.1. GRUP SARGINLIĞI.....	17
2.1.1. Grup Sarginlığının Kavramsal Modeli	18
2.2. KOLEKTİF YETERLİK	24
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	29
3.1. ARAŞTIRMA VERİ GRUBU.....	29
3.2. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ.....	31
3.3. KULLANILAN ÖLÇEKLER.....	31
3.3.1. Grup Sarginlığı Ölçeği (GEQ).....	31
3.3.2. Grup Sarginlığı Ölçeği (GEQ) Güvenilirliği ve Geçerliliği.....	32
3.3.3. Kolektif Yeterlik Ölçeği (CEQ).....	33
3.4. VERİ TOPLANMASI VE ANALİZİ	33
4. VERİ ANALİZİ.....	35
4.1. ARAŞTIRMA DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN BİLİMSEL İSTATİSTİKLER	36

4.2. GRUP SARGINLIĞI ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	37
4.2.1. Sargınlık Ölçeği Parametresinin Takım Başarı Durumlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin T Testi Sonuçları	39
4.2.2. Sargınlık Ölçeği Alt Parametrelerinin Ağırlıklı Etkilerinin Belirlenmesi	42
4.2.3. Grup Sargınlığı Ölçeği Parametrelerinin Sonuçları	45
4.3. KOLEKTİF YETERLİK ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRMESİ	45
4.3.1. Kolektif Yeterlilik Parametrelerinin Takım Başarısı Durumlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin T Testi Sonuçları	46
4.3.2. Kolektif Yeterlilik Ölçeği Alt Parametrelerinin Ağırlıklı Etkilerinin Belirlenmesi	47
4.3.3. Kolektif Yeterlilik Ölçeği Parametreleri Sonuçları	48
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	50
6. KAYNAKLAR	52
7. EKLER	57
8. ÖZGEÇMİŞ	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1.1.1: Grup Çevre Envanterinde Yer Alan Sargınlığın Çok Boyutlu Modeli.....	21
Tablo 2.1.1.2: Sargınlığı Belirleyen Faktörler.....	22
Tablo 3.1.1 : Araştırmaya Katılan Takımlarla İlgili Genel İstatistiki Bilgiler 1	29
Tablo 3.1.2 : Araştırmaya Katılan Takımlarla İlgili Genel İstatistiki Bilgiler 2....	30
Tablo 3.2.1.1: Carron Widemeyer ve Brawley Grup Sargınlığı Boyutları	32
Tablo 3.2.1.2: Kolektif Yeterlik Ölçeği Tutarlık Test Sonuçları	33
Tablo 4.1: Puan Durumu	36
Tablo 4.1.1: Grup Sargınlığı Alt Ölçek Grupları	37
Tablo 4.2.1: Sargınlık Ölçeği Madde Tanımları	38
Tablo 4.2.1.1: Grubun Sosyal Bütünleşmesi Ölçek Değerlendirmesi	40
Tablo 4.2.1.2: Grubun Görev Çekiciliği Ölçek Değerlendirmesi	40
Tablo 4.2.1.3: Grubun Sosyal Çekiciliği Ölçek Değerlendirmesi	41
Tablo 4.2.1.4: Grubun Görevde Bütünleşmesi Ölçek Değerlendirmesi	42
Tablo 4.2.2.1: Grubun Sosyal Bütünleşmesi Ölçeği Alt Grup 1.....	43
Tablo 4.2.2.2: Grubun Görev Çekiciliği Ölçeği Alt Grup 2	43
Tablo 4.2.2.3: Grubun Sosyal Çekiciliği Ölçeği Alt Grup 3.....	44
Tablo 4.2.2.4: Grubun Görevde Bütünleşmesi Ölçeği Alt Grup 4.....	44
Tablo 4.3.1.1: Kişisel Boyut Ölçeğinin Kıyaslanması.....	46
Tablo 4.3.1.2: Takımsal Boyut Ölçeğinin Kıyaslanması	47
Tablo 4.3.2.1: Kişisel Boyut Ölçeği Alt Grup 1	48
Tablo 4.3.2.2: Takımsal Boyut Ölçeği Alt Grup 1.....	48

KISALTMALAR LİSTESİ

GEQ	:Group Environment Questionnaire (Grup Sarginlığı Ölçeği)
CES	:Collective Efficiency Scale (Kolektif Yeterlik Ölçeği)
GB	:Grup Birleşimi
GÜGKÇ	:Grup Üyelerinin Gruba Kattığı Çekicilik
GÜGKÇ-G	:Grup Üyelerinin Gruba Kattığı Çekicilik – Görev
GÜGKÇ-S	:Grup Üyelerinin Gruba Kattığı Çekicilik – Sosyal
GB-G	:Grup Birleşimi - Görev
GB-S	:Grup Birleşimi – Sosyal
GI-S	:Takım Birleşimi – Sosyal
GI-T	:Takım Birleşimi – Görev
ATG-S	:Takıma Katılan Çekicilik – Sosyal
ATG-T	:Takıma Katılan Çekicilik – Görev
GSB	:Grupun Sosyal Bütünleşmesi
GGÇ	:Grupun Görev Çekiciliği
GŞÇ	:Grupun Sosyal Çekiciliği
GGB	:Grupun Görevde Bütünleşmesi

Amatör Futbol Takımlarının Grup Sarginlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)

Öğrencinin Adı: Tolga CANGEL

Danışman: Dr. Öğr Üyesi Nevzat MUTLUTÜRK

Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı 2018 – 2019 Futbol Sezonunda Aydın Süper Amatör Ligi'ne katılan takımların grup sarginlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Aydın Süper Amatör Ligi'nde yer alan 14 futbol takımdan, yaşları 18-29 (Ort.= 24,3) arasında değişen toplam 312 erkek sporcu ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında verilerin toplanmasında, sporcuların grup sarginlığı düzeylerini belirlemek amacıyla Grup Sarginlığı Envanteri (Carron ve ark., 1985) ve kolektif yeterlik düzeylerini saptamak amacıyla ise Kolektif Yeterlik Ölçeği (Riggs ve ark., 1994) kullanılmıştır. Ölçümler, lig öncesi hazırlık dönemi ve ligin ilk yarısı gerçekleştirilmiştir. Çalışma süresince elde edilen ham verilerin istatistiksel anlamlılığını kontrol etmek regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Elde edilen veri setlerinin iç tutarlılığı ve güvenilirliği Cronbach Alfa İç Tutarlılık katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Ölçümler arasındaki ilişkilerin belirlenebilmesi için Pearson Momentler Korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 23 paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Analiz sonuçları ele alınarak sarginlık ve performans ilişkisi incelendiğinde sarginlık alt boyutlarının, performans üzerindeki etki ağırlıklarının farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Takım birleşimi-sosyal alt boyutunun performans üzerine etkisi en yüksek iken, takıma katılan çekicilik-sosyal alt boyutunun performans üzerindeki etkisi diğer alt boyutlara oranla daha düşüktür. Diğer yandan grup sarginlığı ve kolektif yeterlik düzeyleri yüksek olan futbol takımlarının performansının da daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç: Olarak grup sarginlığının ve kolektif yeterliğin sporcuların performansları üzerinde istatistiksel anlamlı bir ilişki içerisinde olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Grup Sarginlığı, Kolektif Yeterlik, Performans

A Comparison Study on Collective Competence and Efficacy Levels of Amateur Football Teams (Case Study: AYDIN Super Amateur League)

Student's Name: Tolga CANGEL

Thesis Advisor: Lecture, PhD Nevzat MUTLUTÜRK

Department: Physical Education and Sports Department

ABSTRACT

Object: The purpose of this study is to analyze the comparison of the collective competence levels and the efficacy level of amateur football teams – athletes who participated in AYDIN Super Amateur League competitions held in 2018 - 2019 Term.

Material and Method: The total of 312 players from 14 teams in AYDIN Super Amateur League competitions held in 2018 - 2019 Term are participated in the study. Group Environment Questionnaire (GEQ) and Collective Efficacy Scale (CES) will be used to collect the datas. The measurements will be carried out in pre-season and first season of the league.

The datas obtained from the study will be analyzed with SPSS 23 statistics programme. At the end of this research, the differences in team performances have been defined based on the results developed from the group cohesion and efficacy level analysis.

Results: According to the analysis, those teams performances have been defined based on the results developed from group cohesion and efficacy level. Unity and social dimensions effect to the performance is lower than the teams which are task efficacy.

Conclusion: Group Environment Questionnaire (GEQ) and Collective Efficacy Scale (CES) and the comparison of the collective competence levels and the efficacy level is been affected the performance .

Keywords: Group Cohesion, Efficacy Level, Performance

1- GİRİŞ

Spor etkinliklerinde; sporcuların grup halinde çalışmasının, sporcuların tek tek ve bağımsız çalışmalarına göre çok daha verimli olduğu bilinmektedir. Sporcuların tek tek ve bağımsız parçalar halinde hareket etmeleri yerine, birlikte hareket etmeleri ve ortak bir enerji üretmesi sebebiyle çok önemlidir. Bu bağlamda bu ortak enerjiye, “grup sargınlığı” denilmektedir (COX, R. 2007).

Grup sargınlığı, sporda psiko-sosyal alanlar dâhilinde birçok defa değerlendirilmeye alınmış bir konu olmuştur (CARRON, A.V. ve DİĞERLERİ 1998; CARRON, A.V. ve HAUSENBLAS. 1998; CARRON, A.V. ve PRAPAESSIS, 1997; GILL, 1986).

Spor etkinliklerinde; grup sargınlığı düzeyini yükseltme isteğinin altındaki asıl düşünce takım performansını arttıran olumlu etkisidir (Bloom G.A., Stevens D.E. & WICKWARE, T.I. 2003; CARRON, A.V., BRAY, S.R., & EYS, M.A. 2002; LOUGHEA, T.M., & HARDY, J. 2006).

Grup sargınlığı düzeyi ve takım performansı arasındaki ilişki spor bilimciler tarafından uzun yıllardır incelenmektedir. Carron ve arkadaşları (CARRON A.V. ve ARKADAŞLARI 2002), grup sargınlığı düzeyi ve takım performansı arasındaki ilişkiyi gözlemledikleri; 46 araştırmadan oluşan Meta-Analizde anlamlı bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuşlardır. Bu bağlamda, grup sargınlığı düzeyinin yükseltilmesi için araştırmalar sürmektedir.

Sporcular grup halinde çalıştıklarında, tek tek ve bağımsız olarak grup sargınlığı düzeylerinin birbirlerinden değişik düzeylerde bulunduğunun farkındadırlar. Grup sargınlığı düzeyinin yüksek olmasının sebebi sporcu gruba ait üyeler arasındaki duygusal bağ ve bu duygusal bağın güçlü olmasındadır. Grup sargınlığı düzeyinin yüksek olmamasının sebebi ise; sporcu gruba ait üyeler arasındaki duygusal bağın güçlü olmamasındandır. Bu bağlamda; takımların grup sargınlığı düzeylerinin hangi nedenle yüksek olduğu ve hangi nedenle yüksek olmadığını tespiti için; grup sargınlığına ilişkin

yaklaşımları, ortaya çıkışını ve ilerlemesini gözlemlemek için birçok çalışma yapılmıştır (WANN, 1997).

Son dönemlerde yapılan araştırmalarda incelenen parametrelerden biri de Yeterlik algısıdır. Yeterlik kavramı farklı araştırmacılar tarafından farklı tanımlanmış olsa dahi, yeterlik kavramı genel olarak davranışsal, bilişsel ve sosyal alt beceri gruplarını içerisinde barındıran bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Daha detaylı araştırma çalışmalarında yeterlik kavramı, öz-yeterlik ve kolektif yeterlik olarak ayrı alt alanlarda incelenmektedir (ÖCEL, 2002).

Sporcuların tek tek ve bağımsız ortaya koydukları performansları davranışsal, bilişsel ve sosyal tarafları ile ilgilidir. Farklı yetenekteki sporcuların grup halinde çalışmasının; birlikte sorunsuz hareket edebilme yetileri, bir bütün halinde yapılabilmesi ve uyumlu olması yüksek performans sergilenmesinde tek etkidir. (ATALAY, YÜCEL, KORKMAZ, KOÇAK, KIRTEPE ve KARATAŞ, 2015).

Yapılan organizasyon ve yarışmaların tümünde elde edilen başarıların ya da öngörülen başarıların, uyumlu ve sorunsuz sergilenen performans ve bu performansın sürdürülebilirliği ihtiyacı içinde bulunduğumuz günlerde yeni kavramları beraberinde getirmektedir. Kolektif Yeterlik bunlardan biridir (ATALAY, YÜCEL, KORKMAZ, KOÇAK, KIRTEPE ve KARATAŞ, 2015)

1.1 GRUP SARGINLIĞI

Sporda psikososyal alanlar grup sargınlığını, kazanımlar ve tüm sporcuların duygusal açıklıklarını gidermek için bir olma, bir bütün olarak hareket etme ve sorunsuz hareket edebilme yetisi sergilenen interaktif zamanlar diyerek ifade etmektedir (CARRON, A.V., BRAWLEY, L. R., & WIDMEYER, W.N. 1998).

Grup sargınlığı düzeyinin gösterilecek olan performansa etkisi ve grup sargınlığı düzeyi yüksek olan takımlarda yüksek performans ortaya konması spor bilimleri ile günümüze ulaşmasının yanı sıra geçmişteki yarışma ve etkinlikler ile de yadsınamayacak bir doğruluktur. Yüksek performans sergileyen takımlara bakıldığında sporcu gruba ait üyelerin kendi aralarındaki birliktelik ve etkileşimin çok yüksek seviyelerde olduğu görülmektedir. Aynı hedef ve amaç için bir arada bulunan sporcu

grubu, ortak kazanım ve başarı için birlikte çaba sarf etmekte ve yüksek bir seviye birliktelik ile hareket etmektedir.

Grup sargınlığı düzeyi ile performans arasındaki ilişki spor bilimciler tarafından incelenmeye devam etmektedir. Spor bilimlerinde yapılmış olan birçok çalışma ve Meta-Analizler grup sargınlığı düzeyi ile performans ilişkisinde orta ve/ve ya yüksek anlamlı bir sonuca ulaşmışlardır.

Mullen ve Cooper (1994) yapmış oldukları çalışmalar ile benzer bilgilere ulaşmışlardır (CARRON A.V. ve ARKADAŞLARI 2002). Grup sargınlığı ifade edilirken, onu meydana getiren öğeleri bilmek, performans açısından bir çıkarımda bulunmamız için gereklidir.

Grup sargınlığı hakkında genel fikir yapımız Paskevich ve arkadaşları (PASKEVIC, D., ESTABROOKS, P., BRAWLEY, L., CARRON A.V. 2001), Carron, Widmeyer ve Brawley'in (1985) yapmış oldukları çalışmalar ile şekillenmiş ve zenginleşmiştir. Grup sargınlığı ile ilgili ilk kavram tanımlamasının Moreno ve Jennings'e ait "sporcu gruba ait üyelerin bir arada olmalarının sebebi" olarak ifade ettikleri bilinmektedir (MUDRACK, PE. 1991).

Kavram tanımlaması yapılan sporcu gruba ait üyelerin grup aidiyeti ile ilgili duyguları çok önemlidir. Sporcu grup birbirinden etkilenen aktif bir örgüttür ve sporcu grubun çevresel etkenlerden etkilenmemesi mümkün değildir.

Bu bağlamda; sporcu gruba ait üyeler çeşitli düşünce ve davranış modelleri ortaya koyarlar. Bu düşünce ve davranış modelleri aynı hedef ve amaç ve ortak kazanım ve başarı gereksinimlerini gidermek amacıyla sporcu grubun birlikte bir bütün olarak var olabilmeleriyle ilintilidir.

Kavram tanımlamasını iki bölüme ayırabiliriz.

1 – Grup Birleşimi (GB)

2 – Grup Üyelerinin Gruba Kattığı Çekicilik (GÜGKÇ)

Grup birleşimi, sporcu gruba ait üyelerin; grubu birlikte ve tek bir yapı olarak var olması için sahip oldukları ortak duygu ve düşünce ve davranışlarla sağlayabildikleridir. Grup Üyelerinin Gruba Kattığı Çekicilik, sporcu gruba ait üyelerin ilk andan itibaren başlattığı ve sürekliliğini sağladıkları zaman aralığında gruba kazandırdıkları çekiciliktir.

İki bölümde görev ve sosyal ilgi alanlarına ayrılmaktadır. (GÜGKÇ-G ve GB-G) (GÜGKÇ-S ve GB-S).

Bu bağlamda kavram tanımlaması 4 alandan oluşmakta olup grup sargınlığı düzeyini tanımlayan, etkileşimin gerçekleştiği paylaşımlar ve düşünce ve davranışlarla ilgili olduğu söylenebilmektedir (SENECAL J., LOUGHEAD, T. & BLOOM, G. 2008).

Grup birleşimi (GB); sporcu gruba ait üyelerin aralarındaki etkileşim ve ortak özelliklerdir. Grup üyelerinin takıma kattığı çekicilik-sosyal (GÜGKÇ-S); sporcu gruba ait üyelerin gruba aidiyet duygusu ile hareket etmeleri, görevlerinin gerekliliklerini yerine getirmeleri, sorumluluk bilinçleri doğrultusunda güdülenmeleri ve sporcu grubun düşünce ve davranışları ile ilgilidir. GB bölümleri sporcu grubunda var olan “BİZ” olgusunu ifade ederken; GÜGKÇ bölümleri ise “BEN” olgusunu ifade etmektedir (HORN, T. 2008)

Bu 4 alan ile ilgili şu örnekleri verebiliriz;

1 - Grup birleşimi-sosyal alanı (GB-S); sporcu gruba ait üyelerinin, sporcu grubun etkileşimi ile ilgilidir. "Sporcu gurubumuz sezon başında beraber olmaktan zevk alır."

2 - Grup birleşimi-görev alanı (GB-G); sporcu gruba ait üyelerinin, sporcu grubu ortak amaç ve başarılarındaki birliktelikleriyle ilgili düşünce ve davranış modelleridir.

"Sporcu gurubumuz ortak amaç ve başarıya ulaşmak için bütün halinde performans sergiler."

3 - Grup üyelerinin takıma kattığı çekicilik-sosyal alanı (GÜGKÇ-S); sporcu gruba ait üyenin gruba aidiyetinin iletişim içerisinde olması gerekliliğidir.

"İçerisinde bulunduğum sporcu grubu kendimi ait hissettiğim ilk sıradaki sosyal gruptur."

4 - Grup üyelerinin takıma kattığı çekicilik-görev alanı (GÜGKÇ-G); sporcu gruba ait üyenin gruba karşı var olan sorumluluklarının bilincinde olup sergilediği düşünce ve davranış modelleridir.

"Sporcu gurubumuz ile ortak amaç ve başarı için bütün halinde sergilememiz gereken performans sürecinde daha fazla etken olmalıyım."

Grup sargınlığı düzeylerinin farklılıkları sporcu grubu üyelerinde ve onların grup sargınlığı düzeylerinde etken bir rol oynamaktadır.

Örneğin henüz yapılanan sporcu grubunda görev ve sorumluluklar ilgili alanları (GÜGKÇ-G ve GB-G) grup sargınlığı düzeylerini etkilemektedir.

Müsabaka ve Organizasyonlarda yer alan yarışmacı sporcu grupları dahi bu sürece dâhildirler. Sporcu grup üyelerinin oluşturduğu yarışmacı sporcu grupları gelişimlerinde grup sargınlığı düzeylerinde görev alanları ilk sıradayken ikinci sırada grup sargınlığı düzeylerinde sosyal alanları takip etmektedir. Sporcu grup üyelerinin oluşturduğu yarışmacı sporcu gruplarının, grup sargınlığı düzeyinin yüksek olmaması, sporcu guruba ait üyelerin arasındaki iletişimin az olması ve/ve ya hiç olmaması ile ilgilidir (HORN, T. 2008).

1.2. KOLEKTİF YETERLİK

Moralı ve Doğan (1997), nitelikleri yönünden bir bütün oluşturan bireylerin, kimselerin tümünün ve ya herhangi bir toplumsal kümenin, ortak bir amaca hizmet edebilecek bir guruba dönüşmesi için; kendi aralarında iletişim kurmaları gerektiğini, birbirlerinden etkilenmeleri gerektiğini söylemişlerdir. Bu sürecin hangi seviyede gerçekleşirse aynı oranda o grubu ilgilendiren eylem, düşünce ve davranışlarında etkileneceğini ifade etmişlerdir (MORALI, S., DOĞAN, B., 1997).

Büyükgebiz ve diğerleri (2000), guruba ait düşünce ve davranış modellerinin, grup üyelerinin iletişimine bağlı olduğunu ve grubun en önemli noktası olduğuna dikkat çekmektedir (BÜYÜKGEBİZ, O., TARHAN, U., ULUÇINAR, A.T., 2000).

Kolektif yeterlik; sporcu grup üyelerinden meydana gelen yarışmacı bir takımın, tek tek ve bağımsız her bir sporcunun sahip olduğu meziyetlerin bir bütün halinde gerçekleştirebilmesi olduğunu ifade eder. Ortak amaç ve hedeflenen başarı doğrultusunda her bir sporcu gurubu üyesinin üzerine düşen görev ve sorumluluğu yerine getirebileceğine inanmak olarak ifade edilebilir.

Kolektif yeterlik; sporcu grup üyelerinden meydana gelen yarışmacı bir takımın, düşünce ve davranış modellerini birlikte sergileyebilme yetisi olarak belirtilmiştir (GÜRÇAY, D., YILMAZ, M., EKİCİ, G., 2009). Bandura ya göre (1986) kolektif yeterlik, bireyin bulunduğu grubun sistemli bir şekilde gösterdiği düşünce ve davranışlar

ve birlikte gerçekleştirilebildiğidir (KILIÇ, D.S., DERVİŞOĞLU, S., KASAP, M.Y., 2012).

Duman ve diğerleri (2013) kolektif yeterlik, sporcu grup üyelerinden meydana gelen yarışmacı bir takımın birlikte müsabaka esnasında sorunsuz ve birlikte performans ortaya koymak olarak ifade etmektedir (DUMAN, B., GÖÇEN, G., DURAN, V., 2013).

Bireylerin, kolektif yeterlik anlayışı; olmasını düşündükleri ve çaba sarf ettikleri sosyal çevre yapısı, bunun gerçekleşmesi için neleri yapmaları gerektiğinin bilincinde olmaları gerekliliğini savunmaktadır. Olumsuzluklar karşında gösterecekleri direnç ise birlikte hareket etmelerini yani kolektif yeterlik anlayışını etkileyecektir diye ifade etmektedir (KURT, T., 2012).

Kolektif yeterlik anlayışı, sporcu grubuna ait üyelerin birlikte ve sistemli performans sergilenmesi yanı sıra güdülenme için en önemli etkidir. Sporcu grubuna ait üyelerin ortaya koyacağı performans, üyeler arası iletişimden ve sistemli uygulama örneklerinden beslenmektedir. Bu bağlamda; üyelerin tek tek ve bağımsız fakat birlikte hareket edebilme yetisi ile gerçekleştiğini söylemek yanlış olmayacaktır (BANDURA, A., 1998).

Amaç edinilen ortak hedef ve başarının elde edilmesi, şartların ne olduğu gözetmeksizin birlikte nasıl sorunsuz hareket edilebilirliği ile alakalıdır. Bu bağlamda kolektif yeterlik en önemli unsurdur. Var olan kapasite ile birlikte hareket edebilme yetisi başarıyı getirecek anahtardır.

Manning (2007), kolektif yeterlik düzeyini, müsabaka ve yarışma organizasyonlarında tek tek ve bağımsız üyelerin, guruba duydukları güven ve birlikte hareket edebilme bilinci; ortak amaç ve başarının en önemli parçası olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda, yarışma ortamındaki takımların sezon boyunca sürecek olan çabasını düşünecek olursak, Kolektif Yeterlik Düzeyinin yüksek olmasının avantajlarının sonraki süreçte performansa etkisinin önemini görebilmekteyiz (HAGGER, M., CHATZISARANTIS, N., 2005).

Sporcu grup üyelerinden meydana gelen yarışmacı bir takımın, tek tek ve bağımsız üyelerinin kişisel yetenekleri ve uygulama becerileri ve ortak amaç için birlikte hareket edebilme yetileri kolektif yeterlik olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda; kolektif

yeterlik düzeyinin yüksek olmasının performans üzerinde ne kadar etken bir rol oynadığına dikkat çekilmelidir.

Performansın kişisel olmasını bireysel yeterlik ile ilgili olduğunu düşündüğümüzde; takım performansının kolektif yeterlik ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz (KATZ-NAVON, T.Y., EREZ, M., 2005). Sporcu grup üyelerinden meydana gelen yarışmacı bir takımın; takım içi güven duygusu yüksek olması ve ortak hedef sahibi olması, kolektif yeterlik düzeyinin yüksek olmasına dolayısıyla performansın olumlu etkileneceğini söyleyebiliriz (YÜCEL, A.S., KORKMAZ, M., ÇOBAN, F. 2013).

1.3. ÇALIŞMANIN AMACI VE GEREKÇESİ

Takım Sporunu yapan sporcularda; hem Grup Sarginlığı Düzeylerinin hem de Kolektif Yeterlik Düzeyleri karşılaştırıldığında, takım performansına ilişkin etkin bir rol üstlendiği vurgulanmaktadır. Grup Sarginlığı Düzeyi, Kolektif Yeterlik Düzeyi ve aralarındaki ilişkinin takım performansına etkileri gözlemlenmektedir (KACA EKŞİ, S., KORUÇ, Z., 2011).

Özellikle günümüz spor dünyasında; Takım Sporlarında sporculardan oluşan yarışmacı takımların Grup Sarginlığı Düzeylerinin ve Kolektif yeterlik Düzeylerinin; takım performansı ile anlamlı bir ilişki içerisinde olduğundan söz edilmektedir (ATALAY, A., YÜCEL, A.S., KORKMAZ, M., KOÇAK, M., KIRTEPE, A., KARATAŞ. Ö., 2015).

Araştırmacılar sarginlık ve performans ilişkisini uzunca bir süredir incelemektedir. Literatürde yapılan meta analizler ile takım sarginlığı ve takım performansı arasında orta ve yüksek düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu sonuçlar daha önce yapılan Mullen ve Cooper 'ın (1994) bulgularıyla örtüşmektedir (DURDUBAŞ, D., 2013).

Bireysel olarak sporcuların performansları bilişsel, ruhsal, psikolojik ve sosyal özellikleri ile ilintilidir. Takım Sporlarında ise performans, tek tek bu sporcuların özelliklerinin yeterli düzeyde bir uyum yakalayabilmesi ile ortaya çıkabilmektedir. Belirli yeteneklere sahip sporculardan oluşan bir grubun ise takım olabilmesi de bu uyum ile paralellik göstermektedir diyebiliriz. Sporun sonuç odaklı yapısı ile birlikte özellikle takım sporlarında başarılı bir performansın sergilenmesi ve bu durumun

devamlılığının sağlanmasına yönelik günümüzde yeni sportif yaklaşımların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu yaklaşımlardan birisi de takım sporlarında Kolektif Yeterlidir (ATALAY, A., YÜCEL, A.S., KORKMAZ, M., KOÇAK, M., KIRTEPE, A., KARATAŞ. Ö., 2015).

Elit düzeydeki takımlarda yer alan oyuncular; takımın temel hedefinin kazanmak ve bunun sonucunda gelece olan ödülün para olduğunu düşünebilir ve sadece bu sebeple spor yapabilirler. Spor ortamında bu olgu Spink ve Maehr 'in yapmış oldukları çalışmanın sonuçları tarafından desteklenmektedir (SPINK,1990). Araştırmacılar herkesin birlikte katıldığı bir turnuvaya gidenlerin ise daha çok dışsal ödüller sebebiyle buralarda yer aldıklarını iddia etmişlerdir (KOCAEKŞİ, S., KORUÇ, Z., 2011).

1.4. PROBLEM

Grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiş olan takımlar ile grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiş olan takımlar arasında performans açısından anlamlı fark var mı?

1.5. TANIMLAR

1.5.1. Grup Sargınlığı

Grup sargınlığı; ortak bir amaç ve hedef doğrultusunda, topluluğu meydan getiren bireylerin birlikte olabilme süreci olarak tanımlanmaktadır (CARRON A.V., & HAUSENBLAS, H.A. 1998). Spor bilimlerinde ve yapılan çalışmalarda, grup sargınlığının birden fazla alana sahip olduğu ve etkileşimin önemli bir rol oynadığı ifade edilmektedir (SENECAL J., LOUGHEAD, T. & BLOOM, G. 2008).

1.5.2. Kolektif Yeterlik

Kolektif yeterlik; bireylerin birlikte örgütlenerek, ortak amaç ve hedef için farklı becerilerini bir bütün halinde sergilemeleri, yardımlaşmaları ve tek vücut halinde düşünce ve davranış modelleri sergilemeleridir.

Bireyler yaşamları boyunca; bilgi birikimlerini, tecrübelerini, sahip oldukları becerileri diğer bireyler ile etkileşim içerisinde kullanırlar (BANDURA, A., 1997). Bu bağlamda, müsabaka ve diğer spor organizasyonlarında çaba sarf eden, takım sporlarında da benzer paylaşım, yardımlaşma ve birlikte hareket edebilme organizasyonları gerçekleştiren bireylerden oluşan bütüncül yapılardan söz edilebilmektedir. Çünkü bir takımın bir bütün olarak bir arada nasıl çalıştığını ve her bir grup üyesinin başarıya ne derece inandığını kolektif yeterlik gösterir. (DUMAN, B., GÖÇEN, G., DURAN, V., 2013).

1.6. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Hangi düzeyde olursa olsun; ortak hedef ve başarı için çaba sarf eden, spor takımlarının, grup sarginlığı ve kolektif yeterlik düzeylerini ölçmek, belirlemek ve takımın bütüncül bir anlayışla birlikte neleri, nasıl yapabildikleri ve bir arada kalabilmeleri başarı ve iyi performans bağlamında çok önemlidir.

Yüksek performans sergileyen takımlara bakıldığında sporcu gruba ait üyelerin kendi aralarındaki birliktelik ve etkileşimin çok yüksek seviyelerde olduğu görülmektedir. Aynı hedef ve amaç için bir arada bulunan sporcu grubu, ortak kazanım ve başarı için birlikte çaba sarf etmekte ve yüksek bir seviye birliktelik ile hareket etmektedir.

Amaç edinilen ortak hedef ve başarının elde edilmesi, şartların ne olduğu gözetmeksizin birlikte nasıl sorunsuz hareket edilebilirliği ile alakalıdır. Bu bağlamda kolektif yeterlik en önemli unsurdur. Var olan kapasite ile birlikte hareket edebilme yetisi başarıyı getirecek anahtardır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. GRUP SARGINLIĞI

Latince; bir arada olmak, sıkı sıkı bağlanmak anlamına gelmekte olan sargınlık, iki ve/ve ya daha fazla bireyden meydana gelen topluluk ve/ve ya grup içindeki birliktelik ve bu birlikteliğin gücü olarak tanımlanabilmektedir. Sargınlık; sosyal bir olgu olan grup ile ilgili, bir diğer deyiş ile bireylerden oluşan toplum yapısı ile ilgili olduğu için; birçok bilim dalı ile birlikte kullanılarak araştırmalara konu olmuştur. Bu bağlamda; birbirinden farklı yaklaşımlar sonucunda birbirinden farklı tanımlamalar ile ifade edilmiştir.

1930 ile 1940 yılları arası, Lewin ve arkadaşları sargınlık ile ilgili ilk psikoloji çalışmalarını yapmışlar ve bu kavramın literatüre girmesini sağlamışlardır (DION, K. 2000). Lewin grup üyelerinin birlikte olmasını sağlayan, çok boyutlu güçler dizininden bahsederek, grup sargınlığı ve güçler alanı (field of forces) tanımlamalarını da kavramsallaştırmak için ilk adımları atmıştır.

Çok boyutlu bu güçler dizinini; pozitif güçler ve negatif güçler olarak iki bölüm olarak ifade etmiştir. 1950 yılında Festinger ve diğerleri, Lewin gibi tanımlamışlar ve üyelerin grupta var olmalarını sağlayan güçler dizinidir demişlerdir. Pozitif güçler; üyenin guruba katılması ve diğer üyelerle iletişim kurma talebini ifade ederek “çekicilik” vurgusu yapılmış, Negatif güçler ise; üyelerin guruba katılmaları sonrası elde edeceği kazanımları ifade ederek “kontrol” vurgusu yapılmıştır (WEINBERG, R. ve GOULD, D. 2003).

Bu çok boyutlu güçler dizini ile ilgili farklı tanımlamalarda yapılarak, sargınlığı; üyelerin ait olduğu grupta birlikteliği olumsuz etkileyebilecek nedenleri ortadan kaldıracak bir olgu olarak ifade etmişlerdir (DION, K. 2000).

Üyeler arası farklılıklar ve sonrasında ortaya çıkabilecek düşünce farklılıkları, takım olarak ele aldığımızda ise yaşanan mağlubiyetler ve iletişim hataları birlikteliği bozabilecek güçler olarak ifade edilmiştir.

Bu bağlamda; grup sargınlığı düzeyi yüksek olan takımlarda, birlikteliği bozabilecek güçler olarak ifade ettiğimiz, bu tür etkilere kolayca tepkiler verilebilir ve karşı çıkılma bilinir.

Daha öncede belirtildiği üzere, grup sargınlığının farklı çalışma alanlarında ele alınması nedeniyle bu kavramsallaştırma dışında da grup sargınlığına ilişkin farklı tanımlar dahi gözlemlenmektedir. 1996 yılında Bliese ve Harvelson, sargınlığı; askeri hiyerarşik olarak ele almış, dikey ve yatay olarak iki bölümde ortaya koymuşlardır. Görev odaklı as ve üs iletişimin sargınlığı Dikey ve sosyal odaklı askeri üyeler arasındaki iletişimin sargınlığı Yatay olarak ifade etmiştir. Bundan farklı olarak, üyeler arası ihtiyaçların duygusal ve araçsal olmasından kaynaklanan, birlikte hareket eden etkileşim içerisinde olan ve bütüncül bir yapının oluştuğu süreci ifade eden farklı yaklaşımlarda bulunmaktadır (DION, K. 2000).

Duygusal ihtiyaçlar, üyeler arası iletişim ve sosyalleşme “sosyal odaklı”, araçsal ihtiyaçlar ortak hedef ve başarı “görev odaklı” olarak ifade edilmiştir. Bütüncül bir yapının oluştuğu bir süreç olarak düşünüldüğünde, grup sargınlığı düzeyi; sporcu guruba ait üyelerin değişimi ve/veya lider değişimi gibi çeşitlendirebileceğimiz birçok farklı parametre nedeniyle farklılıklar gösterebilir. Grup sargınlığının çok boyutlu bu güçler dizinini olarak ifade edilmesinin sebebi de işte tamda bu nedenledir.

Sporcu guruba ait üyelerden oluşan bir futbol takımının performans ve başarısı, üyeler arası iletişim ve bütüncül bir yapıda olmayla ilgiliyken, bayrak yarışı takımının performans ve başarısı, üyelerin tek tek performanslarının sonucunda genel performans olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu bağlamda sosyal odaklı sargınlık düzeylerinin farklılık göstermesi normal bir sonuç olacaktır. (CARRON, A.V., BRAY, S.R., & EYS, M.A. 2002).

2.1.1. Grup Sargınlığının Kavramsal Modeli

Araştırmacılar, grup sargınlığına ilişkin, var olan tanımlamaların net olmamakla birlikte yazılı olduğunu savunarak; anlaşılabilir olması gerekliliğini ortaya atmışlardır.

Kavramsallaştırma sürecinde, anlaşılabilir olması için istatistiksel çalışmaların nesnelliği olması gerektiğini ve bu haliyle daha işlevsel bir tanıma ihtiyaç duyulduğunu ifade etmişlerdir (CARRON, A.V., BRAWLEY, L. R.,&WIDMEYER,W.N. (1998).

Spor psikolojisi araştırmacıları, Carron ve arkadaşları, grup sargınlığı; üyeler arası ihtiyaçların duygusal ve araçsal olmasından kaynaklanan, birlikte yaşayan ve hareket eden, etkileşim içerisinde olan ve bütüncül bir yapının olduğu süreç olarak tanımlayarak, aşağıdaki 3 gerçek ile ifade etmektedirler (KOCAEKŞİ, S. 2010).

1 - Sargınlık çok boyutludur:

Takımın yapısal oluşumunu ve varlığının sürdürülebilmesini etkileyen parametreler bulunmaktadır.

* Sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım; kendi aralarında iletişim kurmamaları ve/ve ya birbirlerine ilgisiz olmaları nedeniyle “görev odaklı” sargınlık iken, “sosyal odaklı” sargınlık söz konusu değildir. Diğer sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım; kendi aralarında iletişim kurmakta ve birbirlerine ilgi duymakta olup “sosyal odaklı” sargınlık davranışı sergilerken “görev odaklı” sargınlık davranışı sergilememektedir.

Bu bağlamda; bu takımlar için farklı düzeylerde grup sargınlığı göstermektedirler denilebilir.

2 - Sargınlık dinamiktir:

Takım sargınlığı sürekliliği olan, yenilenen ve süreç içerisinde değişebilen bir olgudur.

* Sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım; hazırlık döneminde grup sargınlık düzeyi yüksek iken, sporcu guruba ait üyelerin değişimi ve/ve ya lider değişimi, takımdaki parametrelerin değişimi, sezon ortasında grup sargınlık düzeyinin düşük olmasına neden olabilmektedir.

3 - Sargınlık araçsaldır:

Sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım ya da Sporcu grubuna ait olmayan üyelerden oluşan takım olmayan grup düşünelim. Her iki grubunda belli bir ortak amacı, hedefi ve oluşum sebebi; bununla birlikte elde edilecek kazanımları olabilmektedir.

* Sporcu grubuna ait olmayan üyelere ait olmayan takım olmayan grup; sivil toplum örgütleri ve ya bir başka deyişle “sosyal odaklı” sargınlığı olan üyelere sahip gruplar, üyelerinin sosyalleşmelerini ve ya iletişim kurarak farklı deneyimler tecrübeler edinmelerini sağlayabilir.

Spor bilimleri alanında, Carron ve arkadaşlarının grup sargınlığı üzerine yaptıkları bu işlevsel ve anlaşılabilir kavramsallaştırma çalışmaları ve tanımları günümüze kadar gelen birçok çalışma için kaynak olarak kullanılmasını sağlamıştır (SINGER, R., HAUSENBLAS, H. & JANELLE, C. 2001).

Kavramsal model; grup sargınlığının, hem üyelerin tek tek bağımsız hem de grup özelliklerinin ve bunların yanı sıra üyelerin değişken karakter özellikleri ile oluşturulmuş olan varsayım üzerine kurulmuştur (CARRON, A.V., WIDMEYER, W.N. ve BRAWLEY, L.R. 1985).

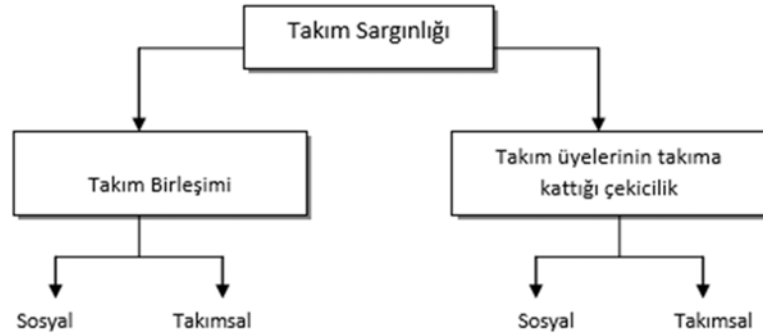
Grup üyeleri, sosyal çevreden edindikleri anlamlı bilgiler ile guruba uygun bir düşünce ve davranış modeli oluşturarak grup karakteri oluştururlar. Kavramsal modelde bu yapılanma, ortak amaç ve başarı bağlamında 2 bölümde incelenmektedir.

Birinci bölümde; takımın bütüncül bir oluşum gerçekleştirerek “takım birleşimi” olarak ifade edilir.

İkinci bölümde ise; takımın üyelerinin guruba dâhil oldukları ilk andan son ana kadar, takımı neden çekici bulduklarının ve bu çekiciliğin neden devam ettiğinin sonrasında da takım üyelerinin takıma kattığı çekicilik olarak ifade edilir.

Kendi aralarında da “görev” ve “sosyal” olarak iki bölümde incelenmektedir. Bu nedenle kavramsal model, takım sargınlığını etkileyen düşünce ve davranış modelleri üzerinde çalışır. 4 (dört) boyutludur (SINGER, R., HAUSENBLAS, H. & JANELLE, C. 2001). (Tablo 2.1.1.1).

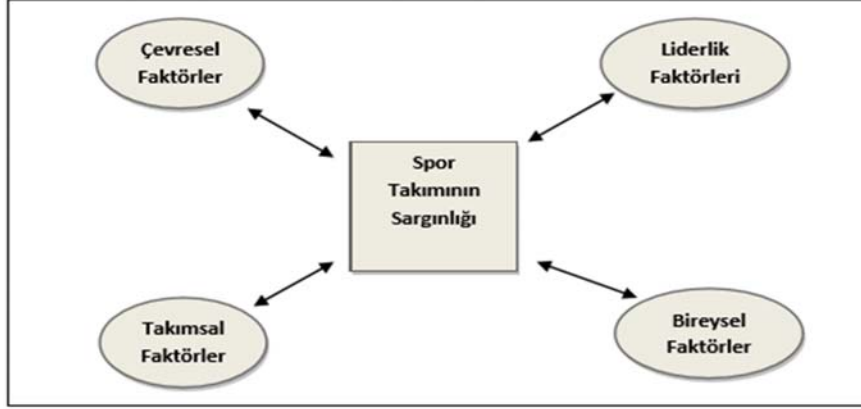
Tablo 2.1.1.1. Grup Çevre Envanterinde yer alan sargınlığın çok boyutlu modeli Carron ve Hausenblas ' tan (CARRON A.V., & HAUSENBLAS, H.A. 1998) alınmıştır

Takım Sargınlığı; birinci olarak, Takım Birleşimi-Sosyal (GI-S), Takım Birleşimi-Görev (GI-T), sonrasında ise Takıma katılan çekicilik-Sosyal (ATG-S) ve Takıma katılan çekicilik-Görev (ATG-T) 4 (dört) boyut olarak tanımlanmıştır (CARRON, A.V., WIDMEYER, W.N. ve BRAWLEY, L.R. 1985). 4 boyutun hepsi düşünce ve davranış modellerinden etkilenmektedir. Bu bağlamda; takım “görev odaklı” ise takım sargınlığı, Takım Birleşimi-Görev ve Takıma katılan çekicilik-Görev boyutlarındaki düşünce ve davranış modelleri çok daha baskındır (SINGER, R., HAUSENBLAS, H. & JANELLE, C. 2001) .

Carron 'ın modelinde vurgulamış olduğu, Takım sargınlığını etkileyen 4 faktör ve guruba etkileri bazı sonuçları beraberinde getirmektedir. (Tablo 2.1.1.2).

Tablo 2.1.1.2 Sarginlığı belirleyen faktörler

Bireysel Faktörler

Bireysel faktörler olarak tanımlanan, Carron ve arkadaşları tarafından 3 (üç) ayrı bölümde toplanmış olan ve grup sarginlığı etkileyen olgulardır (WEINBERG, R. ve GOULD, D. 2003).

1 - Sosyal Bilişler:

Sosyal bilişler, gündelik yaşantımızda bizimle ilgili ve etken rolü ile sonuçlarını düşünce ve davranış modellerimizle belirlediğimiz psikolojik değişkenlerdir. Guruba ait üyelerinin sosyal bilişleri ve grup sarginlığı arasında etkileşim bulunmaktadır. Sosyal bilişler üyelerin aralarındaki grup sarginlık düzeyine olumlu etki ederken; grup sarginlık düzeyde üyelerin aralarındaki sosyal bilişsel benzerliğine olumlu katkıda bulunmaktadır. Sorumluluk duygusu edinimi bir sosyal bilişim olup, grup sarginlığına etki eden bir diğer olgu olduğu için takımlar bu noktaya dikkat etmektedirler. Bu nedenle grup sarginlık düzeyi yüksek olan takımlarda başarı ve başarısızlık paylaşılarak sorumluluk edinimi sağlanmaktadır (HORN, T. 2008).

2 - Duygusal İlişkiler:

Grup sarginlık düzeyi yüksek üyelerden oluşan takımlar grup sarginlık düzeyi düşük üyelerden oluşan takımlara oranla, kaygı ile daha kolay başa çıkabilirler. Carron ve Prapavessis (1996) grup sarginlık düzeyi yüksek üyelerden oluşan takımların bilişsel kaygıyı daha az hissettiklerini ifade etmektedirler. Bu bağlamda; bu takımlar daha

başarılı performans sergiledikleri için yeterli doyuma ulaşabilmektedirler (HORN, T. 2008).

3 - Davranışlar:

Sorumluluktan kaçma ve görev odaklı olamama gibi davranış ve tutuların grup sargınlık düzeyini etkilediği gözlemlenmektedir (CARRON A.V., SPINK, K.S. & PRAPAVESSIS, H. 1997).

Sporcu guruba ait üyelerden oluşan takımlarda, takım üyeleri diğer takım arkadaşlarının görev odaklı olduklarını gözlemleyerek, sorumluluk almaktan kaçmadan hareket etmektedirler.

Guruba aidiyet ve gereklilikleri yerine getirme, vaktinde çalışmalara katılma, devamsızlık yapmama gibi tutumlar sergilenerek yüksek seviyede grup sargınlık düzeyi sağlandığı gözlemlenmiştir.

Liderlik Faktörleri

Sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım ve lider “çalıştırıcı” iletişimindeki samimiyet grup sargınlık düzeyini belirlemede etkin bir rol oynamaktadır. Çalıştırıcı “antrenör”, takım üyeleri ile ortak konularda birlikte iletişim kurarak sonuca varma yaklaşımı sergilerse yüksek grup sargınlık düzeyi sağlanması daha kolay gerçekleşmektedir (HORN, T. 2008).

Takım Faktörleri

Takım faktörleri, ortak hedef ve başarı için birlikte hareket etme yetisinin önemi ve sorunsuz uygulanması, saha içi görev ve sorumlulukların bilincinde olunması ve en önemli nokta; takım devamlılığını vurgulamaktadır. Başlangıçta yüksek grup sargınlığı düzeyine sahip takımlarda sezon boyunca birlikte hareket edebilme yetisinin arttığı gözlemlenmiştir (HORN, T. 2008).

Çevresel Faktörler

Sporcu grubuna ait üyelerden oluşan takım yapılanması, ortak hedef ve başarı için alınan sonuçlar ne olursa olsun, neler yaşanırsa yaşansın istikrarlı bütünsel yapının

korunması anlamında kontrol edilmesi en güç olan faktörler çevresel faktörlerdir. Takımın ait olduğu coğrafya, branşın bilinirliği, diğer branşlara göre çekiciliği, kulüp yapısı ve yönetim şekli gibi faktörler grup sargınlık düzeyini biçimlendirmektedir. Oyuncu gurubu özellikleri, sayısı, kulüp tarihi ve mücadele ettiği seviye dahi grup sargınlık düzeyini biçimlendirdiği yapılan araştırmalar ile gözlemlenmiştir (HORN, T. 2008).

Takım Performansı

Grup sargınlığı ve performans üzerine etkisi en çok gözlemlenen ve araştırılan konudur. Tüm bu araştırmaların özünde başarının grup sargınlığı düzeyinin yüksek olması ile gerçekleşebileceğinin doğruluğunun cazibesidir. Carron ve arkadaşlarının daha önce yapmış oldukları Meta-Analiz çalışmalarında grup sargınlığı ve performans arasında orta ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki bulunduğu belirlenmiştir (CARRON A.V. ve ARKADAŞLARI 2002).

Carron ve arkadaşları, takım başarısı elde edildiğinde sargınlık türünün görev sargınlık mı yoksa sosyal sargınlık mı olduğunun bir anlam taşımadığını ifade etmişlerdir. Carron ve Hausenblas grup sargınlık ve performans üzerine, Paskevic 'in araştırmasını işaret ederek; sargınlık ve performansın birbiriyle doğru orantılı olarak arttığını belirlediğini ifade etmektedirler (CARRON A.V., & HAUSENBLAS, H.A. 1998).

Bu bağlamda; grup sargınlığı yüksek olan takımın kolektif etkinliği artarak başarıyı beraberinde getirecektir.

2.2. KOLEKTİF YETERLİK

Kolektif yeterlik, bireyin düşünce ve davranış modellerinin anlaşılabilmesi, öngörülebilir olabilmesi ve belirli bir ortak amaca ulaşabilmek için gereken birlikte hareket edebilme, birlik olabilme yetisini tanımlamak için var olan kavramlardan biridir. Son 20 (yirmi) yıldır spor bilimciler, psikologlar ve sosyologlar tarafından takım sporlarının, eğitim başarılarının, suçluların gerçekleştirdikleri eylemlerin altında yatan

duygusal tetiklemelerin neler olduklarını araştırırken başvurdukları kavramdır (LEE, F. L. F. 2005).

Kavramı ilk kez kullanan, Bandura 'ya (1986) göre temelinde öz yeterlilik yatmaktadır. Düşünce ve davranış modelinin meydana gelmesinde etkin bir rol üstlenen ve bireyin önceden belirlenmiş olan performansı başarılı olarak sergileme ve gerçekleştirme yetisidir. Öz yeterliliği, bireyin belirlenen hedefe ulaşması için kendine ait yetilerine uygun sergilediği davranış ve tutumlar olarak ifade edebiliriz. Öz yeterlilik düzeyi, karşılaşılan olumsuzluklara ve başarısızlıklara rağmen bireyin gösterdiği tepkilerini, tutumlarını ve tüm olumsuzlukları ortadan kaldırırken tecrübe ettikleri kaygı durumunu etkilemektedir (ERDEN, E. 2007).

Öz yeterlilik eğitim sisteminde önemli bir role sahiptir. Öğretmenlerin, kendilerine olan inançları ve hedeflerine ulaşma istekleri; hazırbulunuşlukları ile ilgilidir. Eğitim sistemi içindeki öğrenciler, Mulholland, Dorman & Odgers (2004) 'a göre yüksek düzeyde öz yeterlik sahibi olan öğretmenlerden çok daha sağlıklı bir biçimde öğrenebilmektedirler (MULHOLLAND J., DORMAN J. P. & ODGERS B. M. 2004). Bu bağlamda; sporcu guruba ait üyelere oluşan takımlarda, antrenörlerin kendi donanımlarına olan güvenleri ve antrenman metotlarını kullanmaları sporcu grubunda öğrenimini olumlu etkilediği ifade edilebilir.

Öz yeterlilik ve kolektif yeterlilik olguları birbirini destekleyen fakat birbirine pek benzemeyen kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bandura, öz yeterlik kavramından bağımsız olarak kolektif yeterlik, "belirli düzeylerde beceriler üretmek için gerekli eylem aşamalarını örgütleme ve yönetme yeteneklerine ilişkin grubun paylaşılmış inancı" olarak tanımlamıştır (BANDURA, A. 1997). Bu bağlamda; öz yeterlilik kişisel yeterlilik ile ilgili iken, kolektif yeterlilik bütüncül bir yaklaşımdır.

Bireyler sorunlarını gidermek ve yaşam standartlarını artırmak amacıyla bilgi birikimlerini, beceri ve donanımlarını birlikte kullanır, yardımlaşır, iletişim kurar ve birlikte çaba harcarlar (BANDURA, A. 1997). Bu etkileşim, sosyal bilişsel kurama göre karşılıklı nedensellik ilkesiyle ifade edilebilmektedir. Karşılıklı nedensellik ilkesine göre "davranış", "bilişsel ve diğer kişisel faktörler" ile "çevresel olaylar" birbirini karşılıklı olarak etkilemektedir. Bu ilke göz önüne alındığında, yeterlikler konusunda detaylı şekilde incelenmelidir. Kolektif yeterlik, bir grubun ortak amaç ve hedefe ulaşmak için

düşünce ve davranış modelleri oluşturma ve sergileme konusunda, ait olunan gruba özgü inanç diye tanımlanabilir. Bireylerin kolektif yeterlikleriyle ilgili var olan inançları, iletişim ve etkileşim içerisinde olacağı, neler yapacağı ve başarısız olduğunda ortaya konacak kolektif reaksiyonu etkiler (KURT, T. 2012)

Kolektif yeterlik, belli bir guruba ait olan sosyal etkenlere yoğunlaşmamızı gerektirdiğinden eğitim bilimlerinde ele alınmış bir kavram haline gelmiştir. Çünkü okullar belirli hedefler doğrultusunda eğitim-öğretimin gerçekleştirildiği, öğretmen, öğrenci, aile ve çevre etkileşiminin gerçekleştiği sosyal kurumlardır. Okullardaki kolektif yeterlik, oradaki öğretmenlerin bütüncül bir yaklaşım ile öğrenciler üzerinde olumlu bir etki amacıyla öğretim metotları planlama ve sevk idare yaklaşımlarını işaret etmektedir (GODDARD, R. G., HOY, W. K. & WOOLFOLK HOY, A. 2004). Bu bağlamda; antrenör, sporcu, aile ve çevre etkileşiminin gerçekleştiği spor organizasyonlarında ve takım yapılanmalarında da, kolektif yeterlik yani bütüncül yaklaşım önem arz etmektedir.

Bu yaklaşımın gereği, öğrencilerin elde ettikleri başarı öğretmenlere ait olan kolektif yeterlik düzeyleriyle ilintilidir. Çalışmaların sonucunda, etkilenilen kolektif yeterliğin eğitim sistemi içerisindeki öğrenci başarısına direkt etki ettiği ve yoğun bir ilişki içinde olduğunu ve kolektif yeterliğin öğretimin geçerliliğini sağlayan en önemli etken olarak karşımıza çıktığını ve öğrencinin öğrenim başarısına olumlu katkı yaptığı aşikardır (EELLS, 2011; TSCHANNEN-MORAN & BARR, 2004; PARKER, HANNAH & OPPING 2006).

Bandura (1997), sosyal bilişsel kuramda kolektif yeterlik algılarını; uzmanlık deneyimi, dolaylı deneyim, sözel ikna ve duygusal durumlar 4 bilgi kaynağında ele almıştır.

1 - Uzmanlık Deneyimi

Öğretmenlerin geçmişlerinde edindikleri tecrübeler var olan kolektif yeterlik algılarını şekillendirmektedir. Profesyonel hayatlarında tecrübe ettikleri olaylar öğretmenlerin kolektif yeterlik algılarını şekillendirmektedir. Goddard (2001) çalışmasında mesleki tecrübenin kolektif yeterliği anlamlı düzeyde etkilediğini belirtmiş

ve algılanan kolektif yeterlik hususunda okullar arasındaki farklılıkların da anlamlı ve olumlu yordayıcısı olduğunu vurgulamıştır.

2 - Dolaylı Deneyim

Öğretmenler, öğrenmenin tam anlamıyla gerçekleşmesi için planlanan öğretimin uygulamasında rol modellere ihtiyaç duyarlar. Öğretmenler, diğer öğretmenlerin veya eğitim kurumlarının başarılarını incelediklerinde, başarı elde etmek için kişisel öğretmenlik yeterliklerine ilişkin daha yüksek inanç geliştirebilirler. Öğretmenlerin kişisel öğretmenlik yeterlikleri kolektif yeterliklerini etkilemektedir. (HOY, SWEETLAND & SMITH, 2002). Bu durum öğretmenlerin kendi yeteneklerine ilişkin inançlarını geliştirmesinin yanı sıra kolektif olarak da üyesi oldukları ortama başarı, beceri ve performanslarına ilişkin daha yüksek inanç geliştirmektedirler.

3 - Sözel İkna

Öğretmenlerin kolektif yeterlik algıları sözel (sosyal) ikna ile güçlenmektedir. Sözel ikna, öğretmenlerin kolektif yeterlik inancı üzerinde tek başına güçlü bir etkiye sahip olmamasına rağmen, başarı modelleri ve olumlu doğrudan deneyimle ilişkilendirildiği zaman etkili olabilir. Sözel ikna grup üyelerini bir yeniliğe ve zorlu durumların üstesinden gelmeye cesaretlendirebilir (GODDARD, HOY & WOOLFOLK HOY, 2004).

4 - Duygusal Durumlar

Grubun elde ettiği başarıların mutlulukları, başarısızlıkların hayal kırıklıkları, kötü olaylar karşındaki çaresizlik kolektif yeterlik inancını etkilemektedir. Öğretmenin kolektif yeterlik algısı tecrübeleri (mesleki tecrübe), diğer meslektaşlarının başarı ve başarısızlıkları (dolaylı deneyim), katıldıkları eğitimler, eğitsel faaliyetler (sözel ikna) ve mutluluk, mağlubiyetler (duygusal durumlar) gibi etkenlerden olumlu ya da olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin kolektif yeterlik algılarını geliştirmek için,

saydığımız etkenler göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin; öğretmenin mesleğini icra ettiği eğitim kurumunun fiziksel yapısının uygunsuzluğu bütüncül bir yaklaşım ile onun ve meslektaşlarının başarısını engelleyeceği inancı ile çaresizlik hissine kapılabilir. Fiziksel yapının iyileştirilmesi öğretmenin kolektif yeterlik algısı olumlu etkilenecek daha huzurlu olmasını sağlayabilir.

Bu bağlamda; kolektif yeterliği genel olarak tanımlamak istersek; Grupların performans düzeyleri ile ilgili olarak son yıllarda üzerinde durulmaya başlanan değişkenlerden bir tanesi de yeterlik algısıdır. Yeterlik kavramı bilişsel, sosyal ve davranışsal alt becerilerden oluşan bir kapasite olarak tanımlanmakla birlikte öz-yeterlik ve kolektif yeterlik olarak iki farklı yapıda ele alınmaktadır. Genel anlamıyla ele alındığında öz-yeterlik bireyin kendisinin, kolektif yeterlik ise üyesi olduğu grubun belli bir işi yapabilme kapasitesine ilişkin algısını ifade etmektedir (ÖCEL, 2002).

3. GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMA VERİ GURUBU

Araştırma süresince, Türkiye Futbol Federasyonu, Aydın İli Süper Amatör Liginde performans gösteren 14 takımın futbolcuları ile çalışılmıştır. Belirlenen parametreler tüm takımlarda sezon öncesi ölçülmüş olup, elde edilen sonuçlar sezon ortası sonuçları ile kıyaslanarak aralarındaki anlam ilişkileri açıklanmaya çalışılmıştır.

Sezon arası yapılan transferlerin takım performansına etkileri göz önünde bulundurulduğundan, ölçümlerin sezon sonu tekrarlanmasından vaz geçilmiş olup böylelikle veri setinin nesnelliğinin korunması amaçlanmıştır.

Araştırmaya katılan takımlarla ilgili genel istatistiki bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 3.1.1 Araştırmaya katılan sporculara ait genel istatistikler -1

Tanım	Veri
Ölçümlere katılan toplam takım sayısı	14
Ölçümlere katılan toplam amatör futbolcu sayısı	312
Ölçümlere katılan futbolcuların yaş aralığı	18 - 29
Ölçümlere katılan futbolcuların yaş ortalaması	24,3
Ölçümlere katılan futbolcuların lisanslı oyunculuk dönemleri (yıl)	3 - 7
Ölçümlere katılan futbolcuların lisanslı oyunculuk dönemleri ortalaması (yıl)	5,8
Ölçümlere katılan futbolcuların aynı takımda oyunculuk dönemleri (yıl)	2 - 4
Ölçümlere katılan futbolcuların aynı takımda oyunculuk dönemleri ortalaması (yıl)	2,8

Araştırmaya katılan sporcularla ilgili genel istatistiki bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 3.1.2 Araştırmaya katılan sporculara ait genel istatistikler -2

		Frekans	%	Ortalama
Cinsiyet	Kadın	0	0	
	Erkek	312	100%	
Yaş	17-20	94	30%	
	21-24	162	52%	24,3
	25-29	56	18%	
Kaç yıldır sporla aktif (lisanslı) olarak ilgilenmektesiniz?	1-5 yıl	122	39%	
	5-10 yıl	175	56%	5,8
	10+ yıl	16	5%	
Kaç yıldır aynı takımda oynuyorsunuz ?	1-2 yıl	100	32%	
	2-5 yıl	193	62%	2,8
	5+ yıl	19	6%	

Araştırma hazırlığı aşamasında çeşitli ölçüm metotları incelenmiş olup konu ile ilgili en doğru ölçüklerin grup sargınlığı ile kolektif yeterlilik ölçükleri olduğu karara varılmıştır.

Araştırma sezon öncesi anketi ile başlatılıp elde edilen sonuçlar sezon ortası anketleri uygulanarak değerlendirilmiştir. Çalışma süresince uygulanan yol haritası aşağıdaki diyagramda özetlenmiştir.

Başlangıç verilerinin toplanması	Anket Tasarımı Çalışması	Sezon Öncesi Anket Çalışması	Sezon Ortası Sonuçlarının İncelenmesi
<ul style="list-style-type: none"> - Takımların ve sporcuların belirlenmesi - Etik izinlerin alınması 	<ul style="list-style-type: none"> - Anket parametrelerinin belirlenmesi - Kolektif Yeterlilik ve Grup Sargınlığı ile ilgili elde edilmesi planlanan özel anket sorularının tasarımı 	<ul style="list-style-type: none"> - Tasarlanan anket ile pilot uygulamalar yapılarak anket sonuçlarının literatür ile kıyaslanması, gerekli görülen noktalarda anketin düzenlenmesi - Sezon öncesi anketinin uygulanması 	<ul style="list-style-type: none"> -Sezon boyunca takımların performanslarının yakından incelenmesi - Anket sonuçlarının sezon ortası başarı oranları ve literatür ile ilişkisinin belirlenmesi - Oluşması muhtemele farklılıkların sebeplerinin araştırılması

3.2. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

Ortaya konulan araştırmaya ilişkin hipotezler şunlardır:

H₁: Grup Sargınlığı ölçeği orta seviye performans gösteren takımlarda kesin sonuçlar vermemektedir.

H₂: Orta seviye performans gösteren takımlar anket cevaplama sırasında çekingen davranmaktadırlar.

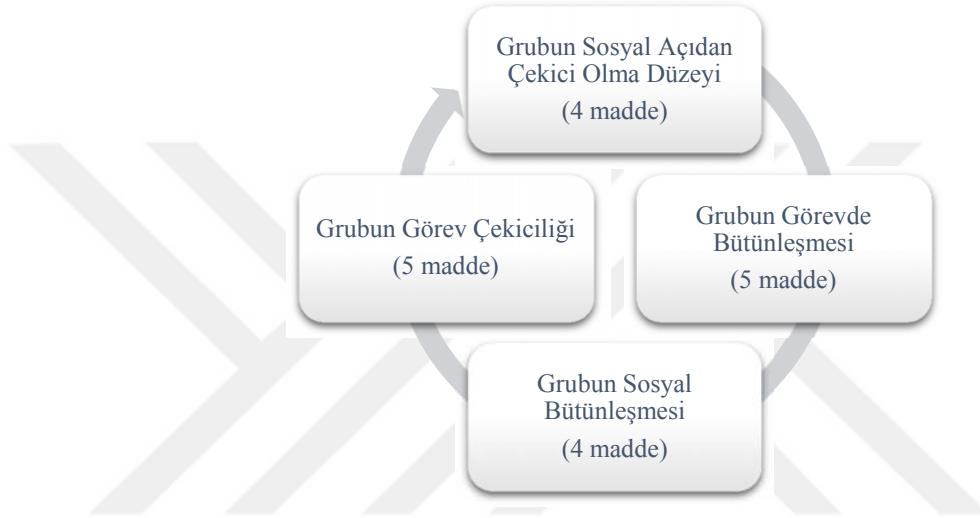
3.3. KULLANILAN ÖLÇEKLER

3.3.1 Grup Sargınlığı Ölçeği (GEQ)

Grup sargınlığı ölçeği spor bilimleri terminolojisine İngilizce Group Environment Questionnaire (GEQ) girmiş olup, zaman içerisinde spor bilimleri literatüründe en çok kullanılan ölçeklendirme sistemlerinden biri haline almıştır. Spor takımlarındaki sargınlığı ölçmek amacıyla kullanılan “Grup Sargınlığı Ölçeği”; Carron, Widemeyer ve Brawley (1985) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, 9’lu likert tipi şeklinde puanlanan 18 maddeden ve 4 alt boyuttan (grup çekiciliği-sosyal, grup çekiciliği-görev, grup

bütünlüğü-sosyal, grup bütünlüğü-görev) oluşmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar daha güçlü sargınlık algısını göstermektedir. Ölçeğin Cranbach alfa iç tutarlılık katsayıları .64 ila .75 arasında değişmektedir. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması Öcel ve Aydın (2006) tarafından yapılmıştır. Grup sargınlığı ölçeği ve içeriği aşağıdaki diyagramda özetlenmiştir:

Tablo 3.2.1.1 Carron Widemeyer ve Brawley Grup Sargınlığı Boyutları

3.3.2 Grup Sargınlığı Ölçeğinin (GEQ) Güvenilirliği ve Geçerliliği:

Herhangi bir veri setinin tutarlığı veriler arasındaki uyumluluğa ve yöneltilen soruların çalışma amacına uygunluğu önem taşımaktadır. İstatistik biliminde iç tutarlılığı ölçen bir çok yöntem olsa da, bu çalışmada iç tutarlılık Cronbach Alfa yöntemi ile belirlenmiştir. Grup sargınlığı ölçeğinin her bir alt boyutu için hesaplanan Cronbach Alfa – İç Tutarlılık Katsayılarının dağılımı ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 3.2.1.2 Kolektif Yeterlilik Ölçeği iç tutarlılık test sonuçları

Ölçek Boyutu	Cronbach Alfa
Grubun Görevde Bütünleşme Boyutu	0,77
Grubun Sosyal Bütünleşme Boyutu	0,84
Grubun Sosyal Çekicilik Boyutu	0,67
Grubun Görev Çekicilik Boyutu	0,82
Grup Sargınlığı	0,92

Tablo 3.2.1.2’ de özetlenen Cronbach Alfa katsayıları doğrudan kullanılan ölçeğin iç tutarlılığı ile ilgili olduğundan, istatistiki anlamda dolaylı olarak ölçeğin güvenilirliğini de yansıtmaktadır. Cronbach-Alfa testi sonucu, grubun görevde bütünleşme boyutu iç tutarlılığı 0,77, sosyal bütünleşme boyutu iç tutarlılık 0,84, sosyal çekicilik boyutu iç tutarlılığı 0,67, görev çekicilik boyutu 0,82 ve grup sargınlığı boyutu ise 0,92 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3 Kolektif Yeterlilik Ölçeği (CEQ) ve Güvenilirliği

Grup sargınlığı ölçeğine benzer şekilde kolektif yeterlilik ölçeği de spor bilimleri terminolojisine İngilizceden girmiştir “Collective Efficacy Scale (CES)”. Riggs ve arkadaşları tarafından 1994 yılında yapılan çalışma ile tasarlanmış olunan kolektif yeterlilik ölçeği 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçek değerlendirmesi 5’li likert olarak yapılmaktadır. Literatür araştırıldığında madde faktör yüklerinin 0,65 ila 0,87 aralığında bir değerde olduğu ve Cronbach Alfa İç Tutarlılık Katsayısının ise 0,70 olarak hesaplandığı görülmektedir.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI ve ANALİZİ

Çalışma süresince elde edilen ham verilerin istatistiksel anlamlılığını kontrol etmek ve her hangi bir sebeple ulaşılamayan verileri tamamlamak için regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır.

Elde edilen veri setlerinin iç tutarlılığı ve güvenilirliğini detaylı bir şekilde ortaya koyabilmek adına Cronbach Alfa İç Tutarlılık testi uygulanmıştır.

Farklı zamanlarda yapılan ölçümler arasındaki ilişkilerin ve tutarlılığın belirlenebilmesi için Pearson Momentler Korelasyon katsayısından yararlanılmıştır.

Tüm istatistiki hesaplamalarda hata payı 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Uygulanan İstatistik Adımlar			
Regresyon Analizi	Cronbach Alfa iç Tutarlılık Testi	Pearson Momentler Korelasyon katsayısı	Hata payı 0,05

4. VERİ ANALİZİ

Çalışmanın bu bölümünde, Türkiye Futbol Federasyonu, Aydın Amatör Liginde yer alan 14 takıma uygulanan anket sonuçları değerlendirilmiştir.

Grup sargınlıkları ve kolektif yeterlilikleri sezon başı uygulanan anketlerle ölçülmüş, elde edilen sonuçlar incelenerek takımların sezon ortası performansları ile anketlerde ölçülen grup sargınlığı ve kolektif yeterlilik arasındaki ilişkileri tanımlanmıştır.

Araştırmaya katılan 312 sporcudan elde edilen veriler öncelikle güvenilirlik ve iç tutarlılık analizlerinden geçirilerek güvenli/tutarlı olmadığı kanıtlanan veri setleri, çalışmada kullanılacak olan veri setinden ayrıştırılmıştır.

Elde edilen güvenilir veri seti, çalışmanın birinci bölümünde vurgulanan araştırma konusu; **Grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiş olan takımlar ile grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiş olan takımlar arasında performans açısından anlamlı fark var mı?** Sorusuna cevap bulmak için kullanılmıştır. Takımlara ait sezon ortası sonuçları:

Tablo 4.1 Amatör Lig Takımları Sezon Ortası Puan Durumu

	Takımlar	Sezon Ortası Puan Durumu
1	Yıldızspor	37
2	Karpuzlu Belediyespor	33
3	İncirliova Belediyespor	27
4	Bozdoğan Belediyespor	25
5	Germencikspor	24
6	Merkez Yeniköyspor	22
7	Pamukörenspor	22
8	Çine Madranspor	20
9	Koçarlı Belediyespor	16
10	Kuşadası Trabzon G.	15
11	Nazilli Sanayispor	8
12	Davutlar Belediyespor	6
13	Yıldızgücüspor	4
14	Aydın İd. Yrd.	-39

4.1 ARAŞTIRMA DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN BİLİMSEL İSTATİSKLER

Takım oyuncularının kolektif yeterlilik ve grup sargınlığı ölçekleri için verdikleri cevapların aritmetik ortalamaları, median değerleri, standart sapmaları hesaplanmıştır. İstatistik dağılımın belirleyici olduğu düşünüldüğünden, veri setinin basıklık ve çarpıklık değerleri de hesaplara dâhil edilmiştir. Bahsi geçen değerler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 4.1.1 Grup Sarginlığı Alt Ölçek Grupları

	Ölçek Alt Grubu	Top.	Ort.	Med.	SS	Çarp.	Basık
	Grubun Sosyal						-
	Bütünleşmesi (GSB)	591	7,04	7,11	1,021	-0,214	1,181
	Grubun Görev Çekiciliği						-
Grup Sarginlığı Ölçeği	(GGC)	405	7,24	7,30	0,718	-0,259	0,249
	Grubun Sosyal Çekiciliği						-
	(GSC)	530	7,57	7,56	0,542	0,043	0,670
	Grubun Görevde						-
	Bütünleşmesi (GGB)	320	7,63	7,63	0,619	0,012	0,715
							-
Kolektif	Kişisel Boyut	69	2,45	2,50	0,546	-0,273	0,594
Yerlilik	Takımsal Boyut	243	3,47	3,55	0,697	-0,317	1,834

Araştırmaya katılan toplam 312 sporcunun ölçeklere ilişkin puan ortalamasının ve standart sapmalarının, grubun sosyal bütünleşmesi için $7,04 \pm 1,021$ olduğu gözlemlenmiştir. Grubun görev çekiciliği için $7,24 \pm 0,718$, grubun sosyal çekiciliği için $7,57 \pm 0,542$ olduğu gözlemlenmiştir. Grubun görevde bütünleşmesi için $7,63 \pm 0,619$, kişisel boyut için $2,45 \pm 0,546$ ve takımsal boyut için $3,47 \pm 0,697$ olduğu belirlenmiştir. Özetlenen veriler göstermiştir ki, grup sarginlığı ölçeğinin tüm alt boyutları ortalamanın üstündeyken; kolektif yeterlilik ölçeğinin kişisel boyut alt ölçeği ortalamanın altında, takımsal boyutu ise ortalamanın üzerinde sonuçlar vermiştir. Katılımcılardan elde edilen veri setinin istatistiki açıdan anlamlandırılması için basıklık (kurtosis) ve çarpıklık (skeweness) katsayıları hesaplanmış olur, elde edilen veri setinin normal dağılıma uygunluk gösterdiği belirlenmiştir.

4.2 SARGINLIK ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Literatürümüzde de birçok çalışmaya kaynak olan Group Environment Questionnaire (GEQ) – Grup Sarginlığı Ölçek Anketinin orijinali ve Türkçe ye çevrilmiş hali ekte sunulmuştur.

Anket toplamda 18 maddeden/sorudan oluşmaktadır. Ankete katılan sporcular her madde/soruyu değerlendirirken kesinlikle katılmıyorum (1) ile kesinlikle katılıyorum (9) arasında değişen cevaplar vermektedirler. alınırken, bazıları ise sorulan soru ile ters olarak değerlendirilmektedir. Aşağıdaki tabloda anket maddeleri görülmektedir:

Tablo 4.2.1 Sargınlık ölçeği madde tanımları

#	MADDE TANIMI
1	Bu takımın katıldığı sosyal faaliyetlerin bir parçası olmaktan hoşlanmıyorum (GSC)*
2	Bu takımda bana oynamam için yeterince şans verilmiyor
3	Sezon bittiğinde takım arkadaşlarımı özlemeyeceğim
4	Takımımın kazanma hırsından dolayı memnun değilim
5	En iyi arkadaşlarımdan bazıları bu takımdadır
6	Bu takımda oyunculuğumu geliştirmek için bana yeterince fırsat verilmemektedir
7	Diğer arkadaşlarımla yapılan eğlencelere katılmayı takımla yapılanlara tercih ederim
8	Bu takımın oyun tarzını sevmiyorum
9	Bu takımın ait olduğun en önemli sosyal gruplardan bir tanesidir
10	Takımımız hedefine ulaşmak için kenetlenmiştir
11	Takım arkadaşlarım takımla birlikte olmaktan çok kafalarına göre takılmayı tercih ederler
12	Kötü performans gösterdiğimizde sorumluluğu hep birlikte üstleniriz
13	Takım arkadaşlarımız nadiren birlikte eğlenirler
14	Takımın hedefleri konusunda arkadaşlarımla birbirinden farklı görüşleri vardır (GGB)*
15	Takım arkadaşlarım ölü sezonda da birlikte olmaktan hoşlanırlar
16	Bazı arkadaşlarımız antrenman eksikliği ve benzeri nedenlerden dolayı sorun yaşadıklarında tekrar birarada olmak için hepimiz onlara yardım ederiz
17	Takım arkadaşlarım antrenman ve maçlar dışında pek birşey paylaşmazlar
18	Maçlarda ve antrenmanlarda takım arkadaşlarımız birbirlerine uyarıda bulunmazlar (GGB)*

Anket sorularının bazıları yöneltilen sorularla doğru orantılı olarak değerlendirilmeye; bazıları ters orantılı değerlendirilmiş olup;

Madde 5, 9, 10, 12, 15 ve 16 Doğru Orantılı, diğer maddeler ve sorular Ters Orantılı olduğu gözlemlenmiştir.

Herhangi bir alt boyut gruplandırması yapmadan önce ham veri seti incelendiğinde dikkat çeken ilk bulgu Takım 7 (Pamukörenspor) ve Takım 8 (Çine Madranspor) sonuçlarının sezon ortası elde ettikleri performans tablosu ile tam anlamda paralel olmadığıdır. Bu durumun oluşmasında iki farklı etken olabilir:

- Anket sorularının cevaplanması sırasında oluşabilecek olan dikkat dağınıklığı ya da sargınlık algısının performans üzerindeki etkisinin orta başarı seviyesindeki takımlarda ihmal edilebilecek seviyede olması durumu.
- İkinci ihtimal senaryo üzerinde daha detaylı çalışmalar yapılmalıdır. Tez süresinin kısıtlılığı ve gerekli izinlerin sürece etkisi sebebiyle bu alan bir sonraki çalışma konusu olarak planlanmıştır.

Ardından anket soruları sargınlık alt boyutları etrafında gruplandırılmış, elde edilen sonuçlar sargınlık alt boyutlarında değerlendirilmiştir. Gruplandırılmış sonuçlar detaylı olarak aşağıda sunulmuştur. Çalışmanın bu bölümünde veri seti puan durumuna göre ilk 7 ve son 7 takım olacak şekilde planlanmış ve bu veri setleri arasında t-testi uygulanmıştır.

- Veri Seti 1: Puan durumuna göre ilk 7 sıradaki takım
- Veri Seti 2: Puan durumuna göre son 7 sıradaki takım

4.2.1 Sargınlık Ölçeği Parametresinin Takım Başarı Durumlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin T Testi Sonuçları:

Aşağıdaki tabloda, grubun sosyal bütünleşmesi alt ölçek grubunun başarılı ve başarısız takımlar arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.2.1.1 Grubun sosyal bütünleşmesi ölçek değerlendirmesi

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Ortalama	Standart Sapma	t
11. Takım arkadaşlarım takımla birlikte olmaktan çok kafalarına göre takılmayı tercih ederler	M11	Set 1	59	8,484	0,271	4,153
		Set 2	55	7,831	0,274	
13. Takım arkadaşlarımız nadiren birlikte eğlenirler	M13	Set 1	44	6,356	0,278	3,918
		Set 2	40	5,731	0,274	
14. Takımın hedefleri konusunda arkadaşlarımın birbirinden farklı görüşleri vardır (GGB)*	M14	Set 1	43	6,144	0,305	3,543
		Set 2	39	5,551	0,274	
15. Takım arkadaşlarım ölü sezonda da birlikte olmaktan hoşlanırlar	M15	Set 1	59	8,421	0,334	4,141
		Set 2	54	7,691	0,274	
17. Takım arkadaşlarım antrenman ve maçlar dışında pek birşey paylaşmazlar	M17	Set 1	55	7,811	0,281	3,873
		Set 2	50	7,191	0,274	
1. Bu takımın katıldığı sosyal faaliyetlerin bir parçası olmaktan hoşlanmıyorum (GŞÇ)*	M1	Set 1	49	7,058	0,289	5,621
		Set 2	43	6,203	0,235	

Elde edilen sonucular göstermiştir ki, grubun sosyal bütünleşmesi ölçeği parametresi ve parametrenin alt değişkenleri, takımların başarı ya da başarısızlık durumlarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($3,543 < t < 5,621$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki sosyal bütünleşme etkisinin takım başarısını olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, grubun görev çekiciliği alt ölçek grubunun başarılı ve başarısız takımlar arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.2.1.2 Grubun görev çekiciliği ölçek değerlendirmesi

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Ort.	Standart Sapma	t
6. Bu takımda oyunculuğumu geliştirmek için bana yeterince fırsat verilmemektedir	M6	Set 1	56,740	8,106	0,285	5,838
		Set 2	52,440	7,491	0,274	
4. Takımımın kazanma hırından dolayı memnun değilim	M4	Set 1	55,770	7,967	0,226	5,838
		Set 2	49,850	7,121	0,274	
8. Bu takımın oyun tarzını sevmiyorum	M8	Set 1	53,020	7,574	0,286	3,793
		Set 2	48,730	6,961	0,274	
2. Bu takımda bana oynamam için yeterince şans verilmiyor	M2	Set 1	47,460	6,780	0,253	5,687
		Set 2	41,320	5,903	0,281	

Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, grubun görev çekiciliği ölçeği parametresi ve parametrenin alt değişkenleri, takımların başarı ya da başarısızlık durumlarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($3,793 < t < 5,838$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki görev bilinci ve isteğinin takım başarısını olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, grubun sosyal çekiciliği alt ölçek grubunun başarılı ve başarısız takımlar arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.2.1.3 Grubun sosyal çekiciliği ölçek değerlendirilmesi

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Ort.	Standard Sapma	t
7.Diğer arkadaşlarımla yapılan eğlencelere katılmayı takımla yapılanlara tercih ederim	M7	Set 1	52,500	7,500	0,290	3,742
		Set 2	48,240	6,891	0,274	
3.Sezon bittiğinde takım arkadaşlarımı özlemeyeceğim	M3	Set 1	55,250	7,893	0,259	5,801
		Set 2	49,010	7,001	0,274	
9.Bu takım ait olduğun en önemli sosyal gruplardan bir tanesidir	M9	Set 1	53,560	7,651	0,281	3,873
		Set 2	49,220	7,031	0,274	
18.Maçlarda ve antrenmanlarda takım arkadaşlarımız birbirlerine uyarıda bulunmazlar (GGB)*	M18	Set 1	57,030	8,147	0,302	3,580
		Set 2	52,860	7,551	0,274	
5.En iyi arkadaşlarımdan bazıları bu takımdadır	M5	Set 1	57,810	8,259	0,456	2,335
		Set 2	54,260	7,751	0,274	

Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, grubun sosyal çekiciliği ölçeği parametresi ve parametrenin alt değişkenleri, takımların başarı ya da başarısızlık durumlarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($5,801 < t < 2,335$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki sosyal bir gruba ait olma/bütünleşme hissini takım başarısını olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, grubun görevde bütünleşmesi alt ölçek grubunun başarılı ve başarısız takımlar arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.2.1.4 Grubun görevde bütünleşmesi ölçek değerlendirilmesi

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Ort.	Standard Sapma	t
12.Kötü performans gösterdiğimizde sorumluluğu hep birlikte üstleniriz	M12	Set 1	51,550	7,364	0,286	3,793
		Set 2	47,260	6,751	0,274	
16.Bazı arkadaşlarımız antrenman eksikliği ve benzeri nedenlerden dolayı sorunyaşadıklarında tekrar birarada olmak için hepimiz onlara yardım ederiz	M16	Set 1	56,010	8,001	0,275	4,229
		Set 2	51,320	7,331	0,274	
10.Takımımız hedefine ulaşmak için kenetlenmiştir	M10	Set 1	59,390	8,484	0,271	4,153
		Set 2	54,820	7,831	0,274	

Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, grubun görevde bütünleşmesi ölçeği parametresi ve parametrenin alt değişkenleri, takımların başarı ya da başarısızlık durumlarına göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($4,229 < t < 3,793$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki bir görev etrafında bütünleşme hissinin takım başarısını olumlu yönde etkilediği anlaşılmaktadır.

4.2.2 Sargınlık Ölçeği Alt Parametrelerinin Ağırlıklı Etkilerinin Belirlenmesi

Bu bölümde grup sargınlığı ölçeğine ait alt parametreler arasındaki önem sıralaması incelenmiş, elde edilen sonuçlar doğrultusunda her bir maddeye ağırlık faktörleri atanmıştır. Bu yaklaşım ile parametreler ile ilgili varılacak olan sonuçların daha anlamlı olması amaçlanmıştır.

Tablo 4.2.2.1 Grubun Sosyal Bütünleşmesi Ölçeği (Alt Grup – 1)

Ölçek		Madde	Ort	Faktör Yükleri	Ağırlıklı Ort.
Alt Grubu	Ölçek Tanımı				
Grubun Sosyal Bütünleşmesi (GSB)	11.Takım arkadaşlarım takımla birlikte olmaktan çok kafalarına göre takılmayı tercih ederler	M11	8,2	0,674	19%
	13.Takım arkadaşlarımız nadiren birlikte eğlenirler	M13	6,0	0,667	14%
	14.Takımın hedefleri konusunda arkadaşlarımın birbirinden farklı görüşleri vardır (GGB)*	M14	5,8	0,635	14%
	15.Takım arkadaşlarım ölü sezonda da birlikte olmaktan hoşlanırlar	M15	8,1	0,600	19%
	17.Takım arkadaşlarım antrenman ve maçlar dışında pek bir şey paylaşmazlar	M17	7,5	0,588	18%
	1.Bu takımın katıldığı sosyal faaliyetlerin bir parçası olmaktan hoşlanmıyorum (GSÇ)*	M1	6,6	0,501	16%
Özdeğer			4,026		
Açıklanan Varyans			22,368		

Tablo 4.2.2.2 Grubun Görev Çekiciliği Ölçeği (Alt Grup – 2)

Ölçek		Madde	Ort	Faktör Yükleri	Ağırlıklı Ort.
Alt Grubu	Ölçek Tanımı				
Grubun görev çekiciliği (GCC)	6.Bu takımda oyunculuğumu geliştirmek için bana yeterince fırsat verilmemektedir	M6	7,1	0,726	27%
	4.Takımımın kazanma hırısından dolayı memnun değilim	M4	6,8	0,715	26%
	8.Bu takımın oyun tarzını sevmiyorum	M8	6,6	0,696	25%
	2.Bu takımda bana oynamam için yeterince şans verilmiyor	M2	5,5	0,653	21%
Özdeğer			20,081		
Açıklanan Varyans			11,563		

Tablo 4.2.2.3 Grubun Sosyal Çekiciliği Ölçeği (Alt Grup – 3)

Ölçek					
Alt	Ölçek Tanımı	Madde	Ort.	Faktör Yükleri	Ağırlık Ortalama
Grubu					
Grubun Sosyal Çekiciliği (GSC)	7.Diğer arkadaşlarımla yapılan eğlencelere katılmayı takımla yapılanlara tercih ederim	M7	6,5	0,760	19%
	3.Sezon bittiğinde takım arkadaşlarımı özlemeyeceğim	M3	6,6	0,719	19%
	9.Bu takım ait olduğun en önemli sosyal gruplardan bir tanesidir	M9	6,7	0,706	19%
	18.Maçlarda ve antrenmanlarda takım arkadaşlarımız birbirlerine uyarıda bulunmazlar (GGB)*	M18	7,2	0,556	21%
	5.En iyi arkadaşlarımdan bazıları bu takımdadır	M5	7,4	0,401	21%
Özdeğer			1,679		
Açıklanan Varyans			9,326		

Tablo 4.2.2.4 Grubun Görevde Bütünleşmesi Ölçeği (Alt Grup – 4)

Ölçek					
Alt	Ölçek Tanımı	Madde	Ort.	Faktör Yükleri	Ağırlık Ortalama
Grubu					
Grubun Görevde Bütünleşmesi (GGB)	12.Kötü performans gösterdiğimizde sorumluluğu hep birlikte üstleniriz	M12	6,4	0,819	31%
	16.Bazı arkadaşlarımız antrenman eksikliği ve benzeri nedenlerden dolayı sorun yaşadıklarında tekrar bir arada olmak için hepimiz onlara yardım ederiz	M16	7,0	0,813	33%
	10.Takımımız hedefine ulaşmak için kenetlenmiştir	M10	7,5	0,528	36%
Özdeğer			1,494		
Açıklanan Varyans			8,300		

4.2.3 Grup Sarginlığı Ölçeği Parametresi Sonuçları

Takımların sezon ortası puan durumlarından yararlanılarak sarginlığı kavramının görece yüksek olduğu takımların performansında anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığı kontrol edilmiştir.

Sarginlık kavramı alt boyutları incelendiğinde performansı görece yüksek lan takımların Grubun Sosyal Bütünleşmesi boyutunda daha yüksek sonuçlar elde ettikleri görölmektedir.

Bu bulgu literatürde de yer alan takım olma bilincinin sosyal bir kavram olma olgusu ile paralellik göstermektedir. Sarginlık alt boyutları ile ilgili elde edilen sonuçlar özetlenecek olursa:

Grubun Sosyal Bütünleşmesi (GSB) En Etkin Alt Boyut

Grubun Sosyal Çekiciliği (GSÇ) 2. Etkin Alt Boyut

Grubun Görev Çekiciliği (GGÇ) 3. Etkin Alt Boyut

Grubun Görevde Bütünleşmesi (GGB) 4. Etkin Alt Boyut

Çalışma süresince elde edilen ham verilerin istatistiksel anlamlılığını kontrol etmek ve her hangi bir sebeple ulaşılamayan verileri tamamlamak için regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır.

4.3 KOLEKTİF YETERLİK ÖLÇEĞİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Grup sarginlığına benzer şekilde araştırma literatürüne Collective Efficay Scale (CES) isminden çevrilerek geçmiştir. Ölçek toplamda 7 maddeden/önermeden oluşmaktadır. Ankete katılan sporcular her madde/soruyu değerlendirirken kesinlikle **katılmıyorum (1)** ile **kesinlikle katılıyorum (5)** arasında değişen cevaplar vermektedirler.

Grup sarginlığı ölçeğinden farklı olarak kolektif yeterlik ölçeği anket maddelerinin tamamı ile doğru orantılı olarak incelenmektedir. Kolektif yeterlilik ölçeği olarak kabul gören 7 madde aşağıda özetlenmiştir:

Cinsiyet, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir
Yaş, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir
Lisans yılı, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir
Takımdaki sporcu sayısı, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir
Takımda oynama yılı, faktörler üzerinde önemli bir değişken değildir
Takımdaki pozisyon, faktörler üzerinde önemli bir değişken değildir
Antranörün cinsiyeti, faktörler üzerinde önemli bir değişken değildir

Grup sargınlığı analizinde olduğu gibi kolektif yeterlilik analizine başlamadan önce de elde edilen veri setinin iç tutarlılığı/güvenilirliği Cronback Alfa testi ile analiz edilmiştir.

4.3.1 Kolektif Yeterlilik Ölçeği Parametresinin Takım Başarı Durumlarına Göre Karşılaştırılmasına İlişkin T Testi Sonuçları:

Aşağıdaki tabloda, kolektif yeterlilik ölçeğinin ilk alt parametresi olan kişisel boyutun takımlardaki başarı ve başarısızlık oranları arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.3.1.1 Kişisel boyut ölçeğinin kıyaslanması

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Aritmetik Ortalama	Standard Sapma	t
1. Cinsiyet, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M1	Set 1	21	3,008	0,210	5,782
		Set 2	15	2,175	0,284	
2. Yaş, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M2	Set 1	19	2,780	0,253	5,189
		Set 2	13	1,839	0,365	

Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, kişisel boyut ile ilgili olan parametrelerin takımların başarı ya da başarısızlık oranları üzerinde anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur ($5,189 < t < 5,782$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki sporcuların cinsiyet ve yaş faktörlerinin takım başarısı üzerindeki etkisinin olumlu yönde olduğu anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda, kolektif yeterlilik ölçeğinin ikinci alt parametresi olan takımsal boyutun takımlardaki başarı ve başarısızlık oranları arasındaki bağlantıyı anlamlandırmak adına yapılmış olan t testi sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 4.3.1.2 Takımsal boyut ölçeğinin kıyaslanması

Ölçek Tanımı	Madde	Veri Seti	Toplam	Ortalama	Standard Sapma	t
3. Lisans yılı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M3	Set 1	26	3,696	0,340	2,895
		Set 2	20	2,803	0,675	
4. Takımdaki sporcu sayısı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M4	Set 1	28	3,967	0,226	3,817
		Set 2	19	2,783	0,726	
5. Takımda oynama yılı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M5	Set 1	29	4,084	0,563	1,303
		Set 2	26	3,751	0,274	
6. Takımdaki pozisyon faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M6	Set 1	29	4,106	0,285	3,810
		Set 2	24	3,491	0,274	
7. Antrenörün cinsiyeti faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M7	Set 1	23	3,320	0,421	2,137
		Set 2	19	2,711	0,556	

Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, takımsal boyut ile ilgili olan parametrelerin takımların başarı ya da başarısızlık oranları üzerinde anlamlı farklılıklar gösterdiği bulunmuştur ($1,303 < t < 3,817$, $p < 0,001$). Bu durum takımdaki sporcuların sporcu sayısı, lisanslı oynama yılı, oynadıkları pozisyonlar gibi faktörlerinin takım başarısı üzerindeki etkisinin olumlu yönde olduğu anlaşılmaktadır.

4.3.2 Kolektif Yeterlilik Ölçeği Alt Parametrelerinin Ağırlıklı Etkilerinin Belirlenmesi

Bu bölümde kolektif yeterlilik ölçeğine ait alt parametreler arasındaki önem sıralaması incelenmiş, elde edilen sonuçlar doğrultusunda her bir maddeye ağırlık

faktörleri atanmıştır. Bu yaklaşım ile parametreler ile ilgili varılacak olan sonuçların daha anlamlı olması amaçlanmıştır.

Tablo 4.3.2.1 Kişisel Boyut Ölçeği (Alt Grup – 1)

Ölçek	Alt	Ölçek Tanımı	Madde	Ort.	Faktör Yükleri	Ağırlıklı Ortalama
Kişisel Boyut		1.Cinsiyet, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M1	2,6	0,071	53%
		2.Yaş, faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir.	M2	2,3	0,823	47%

Tablo 4.3.2.2 Takımsal Boyut Ölçeği (Alt Grup – 2)

Ölçek	Alt	Ölçek Tanımı	Madde	Ort.	Faktör Yükleri	Ağırlıklı Ortalama
Takımsal Boyut		3.Lisans yılı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir,	M3	3,2	0,860	19%
		4.Takımdaki sporcu sayısı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir	M4	3,4	0,201	19%
		5.Takımda oynama yılı faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir	M5	3,9	0,561	23%
		6.Takımdaki pozisyon faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir	M6	3,8	0,519	22%
		7.Antrenörün cinsiyeti faktörler üzerinde etkili bir değişken değildir	M7	3,0	0,846	17%

4.3.3 Kolektif Yeterlilik Ölçeği Parametresi Sonuçları

Grup salgınlığından farklı olarak, çalışmanın bu bölümünde elde edilen verilerin dağılımının ölçek gruplarından bağımsız olduğu gözlemlenmiştir.

Kolektif yeterlilik ölçeği sonucu elde edilen sonuçlar göstermektedir ki cinsiyet, yaş, lisanslı sporculuk dönemi uzunluğu, takımdaki toplam futbolcu sayısı ve

sporcuların sorumluluk aldıkları pozisyonlar gibi etkenlerin hepsinin kolektif yeterlik ve takım performansı üzerinde etkilidir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışma; sezon öncesi ve sezon ortası süresince, Türkiye Futbol Federasyonu, Aydın İli Süper Amatör Liginde performans gösteren, 14 takımın futbolcularına uygulanarak, Grup Sargınlık Düzeyleri ile Kolektif Yeterlik Düzeyleri karşılaştırılmış ve takım performanslarına etkilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Aydın İli Süper Amatör Liginde performans gösteren 14 takımın grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeyleri sezon öncesinde yapılan anketlerle belirlenmiş olup, elde edilen sonuçlar, takımların sezon ortasın performans sonuçları ile karşılaştırılarak anlamlandırılmıştır.

Literatürde DURUBAŞ, D., (2013) tarafından yapılan çalışma; grup sargınlık seviyesinin performans ile doğru orantılı olduğunu göstermektedir. Bu çalışma dâhilinde yapılan analiz sonuçlarında bölüm 4 te özetlendiği gibi bu literatür ile benzerlik göstermektedir.

Bu bağlamda; grup sargınlığı ölçeklendirmesi kuramının futbol dalında dahi uygulanabilir olduğu kanıtlanmış olmaktadır. Ancak 4. bölümde sunulan analiz sonuçları ele alınarak sargınlık ve performans ilişkisi incelendiğinde sargınlık alt boyutlarının, performans üzerindeki etki ağırlıklarının farklılık gösterdiği gözlemlenmiştir. Takım Birleşimi-Sosyal alt boyutunun performans üzerine etkisi en yüksek iken, Takıma Katılan Çekicilik-Sosyal alt boyutunun performans üzerindeki etkisi diğer alt boyutlara oranla daha düşüktür.

Tez/Zaman limiti ve gerekli izinlerin alınması süreci göz önüne alındığında, sargınlık alt boyut - performans etkileşimi detaylandırılmamıştır.

Bu hipotez ileride yapılacak olan çalışmalarda daha detaylı incelenebilir. Alınan sonuçlarda her ne kadar grup sargınlığı / performans ile doğru orantılı görünüyorsa da, bu önermenin en çok “çok başarılı” ve “çok başarısız” takımlarda kesin sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir. Özellikle sezon ortası 7. ve 8. sırada olan takımların sargınlık düzeyleri buldukları sıralama ile ters orantılıdır.

Bu durum iki muhtemel sorundan oluşmuş olabilir:

-Hipotez: grup sargınlığı ölçeği orta seviye performans gösteren takımlarda kesin sonuçlar verememektedir.

-Hipotez: orta seviye performans gösteren takımlar anket cevaplama sırasında çekingen davranmaktadırlar.

Bu iki hipotez de ileride yapılacak olan çalışmalarda derinlemesine incelenebilir. Ancak zaman limiti ve tezin amacı çerçevesinde olmadığından bu çalışmanın konusu olmamıştır.

Kolektif Yeterlikte ise; 7 ana maddeden oluşan kolektif yeterlilik ölçeği sonuçları analiz edilirken, ilk madde istatistiksel anlamda göz önünde bulundurulmamıştır. Bunun sebebi anket uygulanan sporcu grubunun tamamının erkek sporculardan oluşmasıdır.

Bu bağlamda; ileride yapılacak olan çalışmalarda kız ve erkek futbol takımlarından toparlanacak olan verilerden yararlanılarak daha anlamlı sonuçlar elde edilmesi öngörülmüştür.

Orta seviye performans gösteren takımlardan elde edilen kolektif yeterlik sonuçları grup sargınlığı sonuçları ile paralellik gösterdiğinden bir önceki paragrafta kurulan hipotezlerin kolektif yeterlik kavramı için de geçerli olabileceği düşünülmektedir.

Birinci bölümde gerekçesi ile detaylandırıldığı gibi, tez konusu araştırma sorusu; “Grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiş olan takımlar ile grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiş olan takımlar arasında performans açısından anlamlı fark var mı?” olarak belirlenmiştir.

Yapılan anketler göstermiştir ki; grup sargınlığı ve kolektif yeterlik düzeyleri yüksek olan futbol takımlarının performansı da göreceli olarak yüksektir.

Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik, futbol dalında performans ile doğru orantılıdır.

KAYNAKLAR

Atalay, A., Yücel, A. S., Korkmaz, M., Koçak, M., Kırtepe, A. ve Karataş, Ö. (2015). Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi, Cilt: 5 Sayı: 16.

Bandura, A., (1998). Personal and Collective Efficacy in Human Adaptation and Change. In Adair JG. Belanger D. Dion KL. Advances in Psychological Science Vo. 1. Personal, Social And Cultural Aspects. UK: Psychology Press. Pp.51-71

Bloom G.A., Stevens D.E. & Wickwire, T.I. (2003). Expert coaches perceptions of team building. Journal of Applied Sport Psychology, 15, 129-143.

Brawley, L. R. (1990). Group cohesion: Status, problems, and future direction. International Journal of Sport Psychology, 21, 355-379.

Büyükgebiz, O., Tarhan, U. ve Uluçınar, A.T. (2000). Bir Üniversite Hastanesi Acil Servisinde Grup Dinamiği Etmenlerinin Değerlendirilmesi, Ulusal Travma Dergisi, 6(3): 207-211.

Carron, A.V. (1982). Cohesiveness in Sport Groups. Interpretations and Considerations. Journal of Sport Psychology, 4, 123-138.

Carron, A.V., Widmeyer, W.N. ve Brawley, L.R. (1985). The development of an instrument to assess cohesion in sport teams: The group environment questionnaire. Smith D. ve Bar-Eli M. (Ed.). The essential readings in sport and exercise psychology. (sf.190-201). Canada: Human Kinetics.

Carron AV, Prapaessis H. (1997). Self-presentation and group influence. Small Group Research, 28, 500-516.

Carron AV, Widmeyer WN, Brawley LR. (1998). The measurement of cohesiveness in sport groups. (JL Duda, Der.), Advances in Sport and Exercise Psychology Measurement (pp. 213-226). Morganton, WV: Fitness Information Technology.

Carron A.V., & Hausenblas, H.A. (1998). Group dynamics in sport. Morgantown, WY: Fitness Information Technology.

Carron AV, Hausenblas HA. (1998). Group Dynamics in Sport (2nd ed.) Morgantown, WV: Fitness Information Technology.

Carron, A.V., Bray, S.R., & Eys, M.A. (2002). Team cohesion and team success in sport. Journal of Sport Sciences, 20, 119-126.

Carron A.V. ve arkadaşları (2002). Cohesion and performance in sport: A metaanalysis. Journal of Sport & Exercise Psychology, 24, 168-188.

Cox, R. (2007). Sport Psychology: Concepts and Applications. NY: McGrawHill.

Duman, B., Göçen, G., Duran, V., (2013). İlköğretim Öğretmenlerinin Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı 1: 144-155.

Duman, B., Göçen, G. ve Duran, V. (2013). İlköğretim Öğretmenlerinin Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) Özel Sayı (1), 144-155.

Durdubaş, D. (2013). Bir Sezon Boyunca Takım Hedef Belirleme Yoluyla Uygulanan Takım oluşturma Müdahalesinin Takım Sarginlığı ve Motivasyonel İklim Üzerine Etkisinin Belirlenmesi Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi.

Erez, M., (2005). When Collective- and Self-Efficacy Affect Team Performance: The Role of Task Interdependence. Small Group Research, 36(4): 437-465.

Eys, M.A., Patterson, M.M., Loughead, T.M., & Carron, A.V. (2006). Team building in sport. In J. Duda, D. Hackfort, & R. Lidor (Ed.), Handbook of research in applied sport psychology: International Perspectives (sf. 219-231). Morgantown, WV: Fitness Information Technology.

Gill DL. (1986). *Psychological Dynamics of Sport*. Champaign, Illinois: Human Kinetics Publisher Inc.

Gürçay, D., Yılmaz, M., ve Ekici, G. (2009). Öğretmenlerin Kolektif Yeterlik İnancını Yordayan Faktörler, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 36: 119-128.

Hagger, M., Chatzisarantis, N., (2005). *The Social Psychology of Exercise and Sport*. Berkshire: Open University Press.

Horn, T. (2008). *Advances In Sport Psychology*. Leeds: Human Kinetics.

Katz-Navon, T.Y., Erez, M., (2005). When Collective- and Self-Efficacy Affect Team Performance: The Role of Task Interdependence. *Small Group Research*, 36(4): 437-465.

Kılıç, D.S., Dervişoğlu, S., Kasap, M.Y., (2012). Gençlerin Canlı Türlerini Koruma Eğilimlerine Bireysel Yeterlik ve Grup Yeterliği İnancının Etkisi, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 1(2): 289-294 KURT, T., (2012). Öğretmenlerin Öz Yeterlik ve Kolektif Yeterlik Algıları, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 10(2): 195-227.

Kocaekşi, S. (2010). Hentbol bayan milli takımında zaman değişimi ve performansın grup sargınlığı, sportif kendine güven, öz-yeterlik, hedef yönelimi ve yarışma kaygısı üzerine etkisi, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi.

Kocaekşi, S. ve Koruç, Z. (2012). Başarılı ve Başarısız Hentbol Takımlarının Grup Sargınlığı, Kaygı, Güdülenme ve Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences, 23 (3), 129–143.

Kurt, T., (2012). Öğretmenlerin Öz Yeterlik ve Kolektif Yeterlik Algıları, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 10(2): 195-227

Loughead, T.M., & Hardy, J. (2006) Team cohesion: From theory to research to team building. In S. Hanton & S. Mellalieu (Ed.), *Literature reviews in sport psychology* (sf. 257-278). Hauppauge, NY: Nova Science Publishers

Moralı, S., Doğan, B., (1997). Bireysel ve Takım Sporlarında Takım Birlikteliği Düzeylerinin Karşılaştırılması, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(4): 7-17.

Mudrack, PE. (1991). Defining group cohesiveness: A legacy of confusion? *Small Group Behavior*, 21, 139-155.

Mullen B, Copper C. (1994). The relation between group cohesiveness and performance: An integration. *Psychological Bulletin*, 115, 210-227.

Öcel H. (2002). Takım sporu yapan oyunculara kollektif yeterlik öz-yeterlik ve sarginlik ile başarı algı ve beklentileri arasındaki ilişkiler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Paskevich, D., Estabrooks, P., Brawley, L., Carron A.V. (2001). Group cohesion in sport and exercise. Singer, R., Hausenblas, H., Janelle, C. (Ed.). *Handbook of sport psychology* (sf. 472 - 494). Canada. John Wiley & Sons.

Senecal J., Loughead, T. & Bloom, G. (2008). A season long team building intervention: Examining the effect of team goal setting on cohesion. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 30, 186-189.

Shanghi GM, Carron AV. (1987). Group cohesion and its relationship with performance and satisfaction among high school basketball players. *Canadian Journal of Sport Sciences*. 12, 20.

Singer, R., Hauseblas, H. & Janelle, C. (2001). *Handbook of Sport Psychology*. Canada: John Wiley & Sons.

Spink KS. (1990). Group cohesion and collective efficacy of voleybol teams. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12, 301-311

Wann LD. (1997). *Sport Psychology*, Upper Saddle River: Prentice Hall, Inc.

Weinberg, R. ve Gould, D. (2003). *Foundations of Sport & Exercise Psychology*. Leeds: Human Kinetics.

Widmeyer WN, Williams JM. (1991). Predicting cohesion in a coacting sport. *Small Group Research*, 22, 548-570.

Williams JM, Widmeyer WN. (1991). The cohesionperformance outcome relationship in a coacting sport. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 13, 364-371.

Yücel, A.S., Korkmaz, M., Çoban, F. (2013). The Analysis of Collective Efficacy Perceptions of Athletes Playing in Table Tennis Leagues In Turkey in Terms of Some Variables, *Middle-East Journal of Scientific Resea.*

EKLER

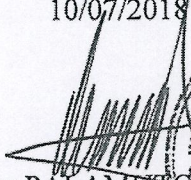

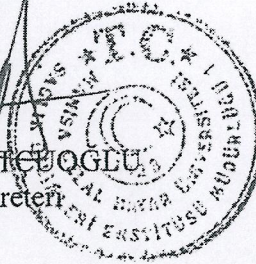
Karar Tarihi	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
22.06.2018	23	46

Karar 1- Sporda Psiko Sosyal Alanlar Anabilim Dalı 2913060006 numaralı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Tolga CANGEL'in tez konusunun etik kurul onayı alınması kaydı ile "Amatör Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (Aydın İli Süper Amatör Lig Örneği)" olarak belirlenmesine **OY BİRLİĞİ** ile karar verildi.

e-imzalıdır Prof. Dr. Ayşe AKTAŞ Enstitü Müdürü	
e-imzalıdır Doç. Dr. Elgin TÜRKÖZ ULUER Müdür Yardımcısı	e-imzalıdır Prof. Dr. Necip KUTLU Üye
Katılmadı Prof. Dr. Sezgi ÇINAR PAKYÜZ Üye	e-imzalıdır Doç. Dr. Murat TAŞ Üye
e-imzalıdır Aynur PALAMUTÇUOĞLU Enstitü Sekreteri Raportör	

Aslı Gibidir
10/07/2018

Aynur PALAMUTÇUOĞLU
Enstitü Sekreteri

Ek . E ik urul Onayı

T.C.
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Tıp Fakültesi Sağlık Bilimleri Etik Kurulu
Karar Formu

KARAR TARİH / NO	03 / 07 / 2019 / 20.478.486				
ARAŞTIRMANIN ADI	Amatör Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)				
SORUMLU ARAŞTIRMACI	Dr. Öğr. Üyesi Nevzat MUTLUTÜRK				
ARAŞTIRMA EKİBİ	Yük. Lisans Öğr. Tolga Cangel				
ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	UZMANLIK TEZİ ☐	YÜKSEK LİSANS--DOKTORA TEZİ ☒	AKADEMİK AMAÇLI ☐		
DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	18 / 06 / 2019 / Tarih ve 26289 Sayılı; araştırma dosyası				
KARAR BİLGİLERİ	Araştırma dosyası incelenmiş, bilimsel ve etik açıdan UYGUN olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.				
Unvanı/Adı/Soyadı	Araştırma ile ilişkisi Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye	Unvanı /Adı /Soyadı	Araştırma ile ilişkisi Olan Üye	Toplantıya Katılmayan Üye
Prof. Dr. Zeki ARI Tıbbi Biyokimya AD	☒	☐	Doç. Dr. Serdar TOK Spor Bilimleri Fakültesi	☐	☐
Prof. Dr. Murat DEMET Psikiyatri AD	☐	☐	Dr. Öğr. Üyesi Selim ALTAN Tıp Tarihi ve Etik AD	☐	☐
Prof. Dr. Betül ERSOY Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD	☐	☒	Dr. Öğr. Üyesi Nurgül Güngör TAVŞANLI Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü	☐	☒
Prof. Dr. Beyhan Cengiz ÖZYURT Halk Sağlığı AD	☐	☒	Mukadder YILMAZER Avukat	☐	☐
Doç. Dr. Tuğba ÇAVUŞOĞLU Farmakoloji AD	☐	☐	Sivil Üye Hüseyin TUNÇAY	☐	☐
<p>Etik Kurulumuzun kararı yukarıda belirtilmiştir. <u>Araştırmanız Her Hangi Bir Aşamada Etik Kurulumuzun "İzleme - Denetleme" Görevi Gereği Lüzumu Halinde Haberli / Habersiz Olarak Denetlenebilir.</u> Araştırma Başvuru Formunun Taahhütname - Bölüm E kısmında belirtilmiş olan hususların dikkate alınarak istenilen bilgilerin Etik Kurulumuza zamanında iletilmesi konusunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.</p> <p style="text-align: right;">Prof. Dr. Zeki ARI Başkan</p>					

AYDIN AMATÖR SPOR KULÜPLERİ FEDERASYONU

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

MANİSA Celal Bayar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sporda Psikososyal Alanlar Tezli Yüksek Lisans Programı, 2913060006 öğrenci numaralı öğrencisi Tolga CANGEL 'in " Amatör Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Ligi Örneği) " konulu tez anket çalışmasını Süper Amatör Takımlarıyla yapması uygun görülmüştür.

Gereğinin yapılmasını arz ederiz.

Hasip ARIKAN
Aydın ASKF Başkanı
AYDIN ASKF Başkanlığı

16 / 10 / 2019
Mühür-İmza

Ek 4. Grup Sargınlığı Ölçeği

EK 6

Grup Sargınlığı ölçeği

- 1 Bu takımın katıldığı sosyal faaliyetlerin bir parçası olmaktan hoşlanmıyorum (GSC)*
- 2 Bu takımda bana oynamam için yeterince şans verilmiyor
- 3 Sezon bittiğinde takım arkadaşlarımı özlemeyeceğim
- 4 Takımımın kazanma hırsından dolayı memnun değilim
- 5 En iyi arkadaşlarımdan bazıları bu takımdadır
- 6 Bu takımda oyunculuğumu geliştirmek için bana yeterince fırsat verilmemektedir
- 7 Diğer arkadaşlarımla yapılan eğlencelere katılmayı takımla yapılanlara tercih ederim
- 8 Bu takımın oyun tarzını sevmiyorum
- 9 Bu takımın ait olduğu en önemli sosyal gruplardan bir tanesidir
- 10 Takımımız hedefine ulaşmak için kenetlenmiştir
- 11 Takım arkadaşlarım takımla birlikte olmaktan çok kafalarına göre takılmayı tercih ederler
- 12 Kötü performans gösterdiğimizde sorumluluğu hep birlikte üstleniriz
- 13 Takım arkadaşlarımız nadiren birlikte eğlenirler
- 14 Takımın hedefleri konusunda arkadaşlarımla birbirinden farklı görüşleri vardır (GGB)*
- 15 Takım arkadaşlarım ölü sezonda da birlikte olmaktan hoşlanırlar
- 16 Bazı arkadaşlarımız antrenman eksikliği ve benzeri nedenlerden dolayı sorun yaşadıklarında tekrar birarada olmak için hepimiz onlara yardım ederiz
- 17 Takım arkadaşlarım antrenman ve maçlar dışında pek birşey paylaşmazlar
- 18 Maçlarda ve antrenmanlarda takım arkadaşlarımız birbirlerine uyarıda bulunmazlar (GGB)*

Ek 5. Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
SAĞLIK BİLİMLERİ ETİK KURUL
BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

ÇALIŞMANIN ADI: Amatör Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)

Bir araştırma çalışmasına katılmanız istenmektedir. Çalışmaya katılıp katılmama kararı tamamen size aittir. Katılmak isteyip istemediğinize karar vermeden önce araştırmanın neden yapıldığını bilgilerinizin nasıl kullanılacağına çalışmanın neleri içerdiğini ve olası yararlarını risklerini ve rahatsızlık verebilecek konuları anlamanız önemlidir. Lütfen aşağıdaki bilgileri dikkatlice okumak için zaman ayırınız ve eğer istiyorsanız özel veya aile doktorunuzla konuyu değerlendiriniz. Eğer çalışmaya katılmaya karar verirsiniz imzalamanız için size bu Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu verilecektir. Çalışmadan herhangi bir zamanda ayrılmakta özgürsünüz. Eğer isterseniz, bu çalışmaya katılımınızla ilgili olarak hekiminiz / aile doktorunuz bilgilendirilecektir. Çalışma amacıyla yapılan normal muayeneniz sırasında istenilen tetkikleriniz dışındaki tüm laboratuvar testleri çalışma destekleyicisi tarafından karşılanacak; size veya bağlı bulunduğunuz özel sigorta veya resmi sosyal güvenlik kurumuna ödetilmeyecektir.

ÇALIŞMANIN KONUSU VE AMACI :

Amatör Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)

Bu çalışmada Aydın İli Süper Amatör Ligi Futbol Takımlarının Grup Sargınlığı ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılmasının, takım performansı açısından önemli sonuçlar vereceği, yapılacak olan çalışmalara katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Yapılan ölçümler ile belirlenen düzeylerin karşılaştırılarak aralarındaki farklılıkların belirlenmesi sonucunda bu farklılıkların incelenmesi ve bu konuyla ilgili literatüre katkı sağlaması amaçlanmıştır. Grup Sargınlığı Ölçeği ve Kolektif Yeterlik Ölçeği kullanılacak olup; Yaklaşık 14 adet Futbol Takımı ve Yaklaşık 312 adet sporcusunun katılımı ile gerçekleştirilecektir.

ÇALIŞMA İŞLEMLERİ:

Grup Sargınlığı Ölçeği ve Kolektif Yeterlik Ölçeği kullanılacaktır.

Grup Sargınlığı Ölçeği; öngörülen dört sargınlık boyutunu içeren toplam 18 maddeden oluşmaktadır.

Kolektif Yeterlik Ölçeği; toplam 7 maddeden oluşmaktadır. Yaklaşık 13 dakika sürecektir.

ÇALIŞMAYA KATILMAMIN OLASI YARARLARI NELERDİR?

Bölge Futbol Takımlarının; kendi sporcularına ilişkin bu düzeylerin belirlenmesi ve geliştirilmesi ile performans gelişimi.

GÖNÜLLÜYE UYGULANACAK İŞLEMLERİN OLASI ZARARLARI NELERDİR?

Bu çalışmanın sizin hayatınızı etkileyecek herhangi bir zararı bulunmamaktadır.

KİŞİSEL BİLGİLERİM NASIL KULLANILACAK?

Kişisel Bilgiler 3. kişi ya da kişiler ile paylaşılmayacaktır. Elde edilen veriler istatistiksel olarak analiz edilerek bilimsel amaçlı yayınlanmak üzere makale düzeyinde paylaşılacaktır.

SORU VE PROBLEMLER İÇİN BAŞVURULACAK KİŞİLER :

1. Dr. Öğr. Üyesi Nevzat MUTLUTÜRK 0 (533) 683 64 10
2. Tolga CANGEL 0 (545) 911 84 76

Çalışmaya Katılma Onayı

Yukarıdaki bilgileri doktorumla ayrıntılı olarak tartıştım ve kendisi bütün sorularımı cevapladı. Bu bilgilendirilmiş olur belgesini okudum ve anladım. Bu araştırmaya katılmayı kabul ediyorum ve bu onay belgesini kendi hür irademle imzalıyorum. Bu onay, ilgili hiçbir kanun ve yönetmeliği geçersiz kılmaz. Doktorum saklamam için bu belgenin bir kopyasını çalışma sırasında dikkat edeceğim noktaları da içerecek şekilde bana teslim etmiştir.

Gönüllü Adı Soyadı:		Tarih ve İmza:
Adres ve Telefon:		

Veli / Vasinin Adı Soyadı:		Tarih ve İmza:
Adres ve Telefon:		

Tanı ¹ Adı Soyadı:		Tarih ve İmza:
Adres ve Telefon:		

Araştırmacı ² Adı Soyadı:		Tarih ve İmza:
Adres ve Telefon:		

1: Gönüllünün bilgilendirilme işlemine başından sonuna dek tanıklık eden kişi

2: Gönüllüyü araştırma hakkında bilgilendiren kişi

Ek 6. Yüksek Lisans Tez Çalışması Orjinallik Raporu

T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans/Tez Çalışması Orjinallik Raporu

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Başkanlığı'na

Tez Adı: Amatör Futbol Takımlarının Grup Sarginliği ve Kolektif Yeterlik Düzeylerinin Karşılaştırılması (AYDIN İli Süper Amatör Lig Örneği)

Tezime ilişkin 05/11/2019 tarihinde yapılan Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orjinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 15'dir.

Belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Tarih ve İmza

05/11/2019

Tolga Cangel

Adı Soyadı : Tolga CANGEL
Öğrenci No : 2913060006
Anabilim Dalı : BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
Programı : YÜKSEK LİSANS

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Dr. Öğr. Üyesi Nevzat MUTLUTÜRK

Açıklamalar

- 1-Tez Çalışması Orjinallik Raporu (TÇOR), TURNITIN intihal Tespit Programı kullanımı için kişisel hesap alma hakkı bulunan tez danışmanlar, Enstitülerde görevlendirilen personeller, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'nda görevlendirilen kütüphaneciler tarafından alınır.
- 2-Sayfa sayısı 400'den az olan tezler için tez savunmasından önce ve başarılı olması durumunda düzeltmelerden sonra olmak üzere 2 kez TÇOR alınır.(400 sayfadan fazla olan tezler 400 ve katları şeklinde bölünerek Turnitin veri tabanına yüklenmesi gerekmektedir. Bu gibi durumlarda benzerlik oranının hesaplanmasına ilişkin detaylı forma, kütüphane web sayfasında bulunan Turnitin kullanım kılavuzlarının altından erişilebilir.)
- 3-TÇOR, tezin yalnızca Kapak Sayfası, Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan kısmının tek bir dosya olarak intihal tespit programına yüklenmesi ile alınır.
- Programa yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak tez başlığının tamamı, Yazar Adı (author's first name) olarak öğrencinin adı, Yazar Soyadı (author's last name) olarak öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.
- 4- TURNITIN intihal tespit programına yüklenen dosyanın süreçlenmesinde, ilgili programdaki filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır: - Kaynakça hariç, - Alıntılar hariç, - 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 5 words)
- 5-**İsteğe bağlı ayarlar kısmından; "Ödevleri şuraya gönder?" seçeneği mutlaka DEPO YOK şeklinde işaretlenmesi gerekmektedir;** aksi durumda aynı tezin ikinci kez yüklenmesi durumunda benzerlik %100 çıkacaktır ve depodan tezi silmek çok uzun süreç gerektirecektir.
- 6- Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, kaydedilmiş olan ekranın görüntüsünü sağ üst köşesinde yüzdelerle sayı olarak belirtilen "benzerlik oranı," raporlamaya tabi tutulmuş olan dosyanın "toplam sayfa sayısı" ve raporlama işleminin yapıldığı "tarih" bilgisi, "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orjinallik Raporu" formuna işlenir.
- 7- **Benzerlik oranında tüm sorumluluk öğrenciye aittir.**
- 8-Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış muhtemel değişiklikleri içeren dosya kullanılarak alınmış ikinci bir intihal raporundaki bilgiler kullanılarak hazırlanmış ve tez danışmanı tarafından onaylanarak imzalanmış ikinci bir "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orjinallik Raporu"nu Enstitüye teslim etmekle yükümlüdür.
- 9-Turnitin Hakkında Bilgiler: <http://kutuphane.cbu.edu.tr/turnitin.9370.tr.html>

ÖZGEÇMİŞ

ADI	Tolga	SOYADI	Cangel
DOĞUM YERİ	İğdır	DOĞUM TARİHİ	21.09.1983
UYRUĞU	Türkiye Cumhuriyeti	TELEFON NUMARASI	5459118476
E-MAIL	t_cangel@hotmail.com	MEDENİ DURUM	Bekar

Eğitim Düzeyi

Doktora Uzmanlık		
Yüksek Lisans		
Önlisans		
Lisans	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu	2008
Lise	Kuşadası Şehit Kaya Aldoğan Lisesi	2001

İş Deneyimi

Antrenörlük	Medipol Başakşehir FK Akademi Antrenörlüğü	2019 - Sürüyor
Antrenörlük	Göztepe AŞ Futbol Altyapı Akademi Antrenörlüğü	2018-2017
Antrenörlük	Milli Takımlar Görevlendirme Yarı Zamanlı	2018-2014

Yabancı Diller	Okuduğunu Anlama	Okuma	Yazma
İngilizce	İyi	İyi	İyi
Sınav Notu	ÜDS	IELTS	
	60	6,354	

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Sözel
ALES PUAN	45,341	43,853	61,223
(diğer) PUAN	48,604	54,789	54,789

Bilgisayar Bilgisi

PROGRAM	KULLANMA BECERİSİ
Microsoft Office Word	İyi